

Kommunplan 2013-2015

Till Kommunstyrelsen 2012-05-23

tyresö kommun

Innehållsförteckning

- Kapitel 1 Inledning och förslag till beslut
- Kapitel 2 Vision för Tyresö kommun år 2030
- Kapitel 3 Planeringsförutsättningar
- Kapitel 4 Kommungemensamma mål
- Kapitel 5 Mål och ekonomiska ramar för verksamhetsområden och kommunala bolag
- Kapitel 6 Investeringsprogram
- Kapitel 7 Uppföljning, utvärdering och kommunikation
- Kapitel 8 Styrprocessens årshjul
- Kapitel 9 Kommungemensamma styrdokument

Bilageförteckning

- 1 Driftbudget 2013-2015
- 2 Finansförvaltning 2013-2015
- 3 Resultaträkning 2013-2015
- 4 Balansräkning 2013-2015
- 5 Investeringsprogram

Kapitel 1. Inledning och förslag till beslut

Förslaget till kommunplan har utarbetats enligt den nya styrprocess som godkändes av kommunfullmäktige den 14 april 2011. Ett viktigt syfte med den nya processen är att uppnå en större långsiktighet i planeringen och utifrån kommunen som en helhet.

Kommunfullmäktige anger övergripande mål och budgetramar för den treåriga planperioden. Mål och budget för hela kommunen baseras på den omfattande omvärldsanalys som tagits fram i samverkan mellan nämnder, förvaltningar, råden och fackliga organisationer. Kommunfullmäktige fattar beslut redan i juni så att nämnder och förvaltningar bättre kan utnyttja hösten för sin planering.

I årets kommunplan anges kommungemensamma mål inom fem olika övergripande områden som gäller för planperioden. Hela kommunens ansvarsområde är uppdelat i 19 olika verksamhetsområden. Varje område har analyserats utifrån nya förutsättningar i omvärlden. En beskrivning görs av verksamhetens innehåll och syfte. Vidare anges mål, driftbudget, aktuella investeringar och vilka väsentliga förändringar som planeras under planperioden. Om inte annat anges ska målen uppfyllas senast vid planperiodens utgång. Ett gemensamt investeringsprogram har framtagits. Hur uppföljning, utvärdering och kommunikation ska ske, anges särskilt.

En viktig del i planen är också det årshjul där planering, genomförande och uppföljning sker löpande. De styrdokument som är gemensamma för hela kommunen finns också angivna, så att planen blir till ett gemensamt och enhetligt verktyg för ledning och styrning.

Efter beslut i kommunfullmäktige den 14 juni 2012 påbörjas nämndernas arbete med nämndplaner som på samma sätt innehåller de verksamhetsområden som respektive nämnd har ansvar för. Där finns också en konkretare budget, nyckeltal, delmål och egna mål för verksamhetsområdena. Hur mål och budget följs upp och kommuniceras, nämndens årshjul och nämndgemensamma styrdokument tas också fram. Detta arbete är klart till oktober, då planerna behandlas i respektive nämnd.

Under november och december tar enheterna fram enhetsplaner där de aktiviteter som ska genomföras utifrån beslutade mål och budget definieras.

Genom den enhetliga strukturen, det långsiktiga förhållningssättet och den förankrade processen på olika nivåer kan genomförandet av de nya planerna gälla med full kraft från och med den 1 januari 2013.

Med hänvisning till vad som redovisas i kommunplanen föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att

1. fastställa utdebiteringen för 2013 till 19,48 kronor per skattekrona,
2. den i kommunplanens kapitel 2 redovisade visionen för år 2030 ska ligga till grund för den verksamhet kommunen bedriver och planerar liksom för kommunens insatser och påverkan utanför den egna verksamheten,

3. fastställa de kommungemensamma mål som framgår av kapitel 4 i kommunplanen,
4. fastställa de mål som anges för olika verksamhetsområden som anges i kapitel 5 i kommunplanen,
5. fastställa budgeterade driftbudgetar för budgetåren 2013-2015 enligt vad som framgår av bilagorna 1 och 2 i kommunplanen,
6. fastställa budgeterade resultaträkningar, finansieringsanalyser och balansräkningar för budgetåren 2013-2015 enligt bilagorna 3 och 4 till kommunplanen,
7. fastställa det budgeterade investeringsprogram som redovisas i bilaga 5 till kommunplanen,
8. godkänna att kommunstyrelsen får besluta om smärre omfördelningar mellan verksamhetsområden inom en nämnd om det behövs för att uppnå en bättre samlad måluppfyllelse inom nämndens verksamheter,
9. godkänna att kommunstyrelsen får besluta om sådana omslutningsförändringar i driftbudgetramarna som, utan att förändra nettoramarna och målen för verksamhetsområdet, föranleds av att verksamheternas externa intäkter blir annorlunda än vad som är känt när kommunfullmäktige godkänner kommunplanen,
10. upphäva de regelverk som anges under punkt 9.5 i kommunplanen,
11. lån får tas upp inom en ram på 750 miljoner kronor, vilket är en utökning från nuvarande nivå på 650 miljoner kronor
12. godkänna att kommunen sammantaget tecknar borgen såsom för egen skuld för Tyresö Bostäder AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 690 miljoner kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader

Med hänvisning till vad som redovisas i kommunplanen beslutar kommunstyrelsen att

13. ge i uppdrag till kommundirektören att utreda hur samarbetet mellan arbetscentrum och individ- och familjeomsorgen kan utvecklas

Kapitel 2. Vision för Tyresö kommun 2030

Tyresö - den mest attraktiva kommunen i Stockholmsregionen

I Tyresö bor nu drygt 50.000 invånare. Det finns en stark känsla för Tyresö. Kommunens läge med närhet till naturen, storstaden och en expansiv arbetsmarknad bidrar till den positiva utvecklingen. Den långsiktiga stadsbyggnadsplaneringen och genomtänkta markanvändningen är en viktig del i kommunens framgång.

Tyresö Centrum är omtalat för satsningen på en genomtänkt förtätning där en del höga byggnader har byggts och en ökad stadsmässighet förverkligats. Det finns ett väl avvägt boende med både bostads- och hyresrätter. Valet att bygga bostäder som är särskilt attraktiva för äldre gör att många väljer att bo kvar, leva och trivas i Tyresö.

Trollbäcken har ett väl utvecklat serviceutbud inte minst tack vare de mindre förtätningar som genomförts runt Trollbäckens Centrum. Den lokala service är god i Tyresö Strand där Trädgårdsstaden färdigställts. Ett nytt mindre centrum med småskalig service har tillkommit vid Trinntorp. Den varsamma omvandlingen av Östra Tyresö som pågått under många år är färdig. Infrastrukturen har byggts ut bland annat med ett tredje körfält på Tyresövägen.

Tack vare en målmedveten och uthållig satsning på skolan har utbildningsnivån höjts markant. Förskolan och grundskolan har ett särskilt fokus på att se varje individ och låta varje barn utvecklas utifrån sin potential. Utvecklingen har gått från ”en skola för alla” till ”en skola för var och en”. Gymnasiet är framgångsrikt i nya lokaler. Tyresö är nu en av Sveriges bästa skolkommuner.

Tyresö är en välmående kommun med små sociala problem. Detta är en konsekvens av en ökad självförsörjning, låg arbetslöshet och rätt prioriteringar inom välfärdens kärna. Äldreomsorgen har prioriterats särskilt och är väl anpassad till de äldres behov och efterfrågan.

Tyresö är känt i hela landet för sitt framgångsrika föreningsliv. Kommunen har år efter år legat med i toppen när företagsklimatet rankas. Med ett rikt och differentierat näringsliv med många småföretagare är Tyresö något av ett ”Stockholms Gnosjö”. Skrubba är fyllt med mängder av arbetsplatser. Antalet besökande turister har ökat bland annat genom att övernattningsmöjligheterna har blivit fler och Tyresö Slott och park fyllts med aktivitet.

Det medvetna miljöarbetet och förverkligandet av åtgärderna i klimatstrategin har gett goda resultat. Nya hus som byggs är energineutrala. Gång- och cykelvägnätet är väl utbyggt och sammanlänkat med våra grannkommuner vilket lett till kraftigt ökat cyklande. Kollektivtrafiken fungerar bra med korta restider till såväl Stockholm som Nacka och

Södertörnskommunerna genom utbyggda tvärförbindelser och även spårburen trafik.

Kommunens ekonomi är stabil och i bra balans. Underhållet av fastigheter och anläggningar ligger på rätt nivå och det goda samarbetet med grannkommunerna, inte minst på Södertörn, är några av skälen till den goda ekonomin. Tyresö har uppmärksammats nationellt för sina särskilda satsningar på att öka fokus på medborgarna. Det har resulterat i en topposition i landet vad gäller nöjda medborgare.

Kapitel 3. Planeringsförutsättningar

Konjunkturutveckling

2011 avslutades svagt med en nedgång i bruttonationalprodukten (BNP) på 1,1 procent jämfört med föregående kvartal. Det förklaras främst av att exporten föll i spåren av euroområdets statsskuldskris men även av att inhemsk efterfrågan utvecklades svagt. Den svaga produktionsutvecklingen har också satt spår på arbetsmarknaden med minskande sysselsättning och något stigande arbetslöshet sedan hösten 2011.

Det finns emellertid nu flera tecken på en konjunkturingång. Riskerna för en oordnad upplösning av statsskuldskrisen i euroområdet anses ha minskat. Återhämtningen i omvärlden blir dock trög.

I Sverige ökade både industriproduktion och varuexport redan i januari 2012 och företagens tillförsikt har förbättrats påtagligt. Även hushållen ser mer positivt på utvecklingen än för några månader sedan.

Det finns dock alltjämt betydande osäkerhet om hur statsskuldskrisen i euroområdet kommer att lösas upp. Det är därför troligt att det kommer större eller mindre bakslag i både börskurser och tillförsikt om den fortsatta utvecklingen. BNP-tillväxten beräknas därför bli mycket låg under 2012. Arbetslösheten kommer att stiga ytterligare något under året. Resursutnyttjandet i svensk ekonomi beräknas stiga först mot slutet av året.

Den tröga återhämtningen i omvärlden, och behoven av ökat sparande i flera stora industriländer, innebär att Sverige inte kommer att få lika stark draghjälp från exporten som vid de senaste konjunkturuppgångarna. Inhemsk efterfrågan blir i det läget en viktigare drivkraft och det finns goda förutsättningar för att så sker. Hushållens reala disponibla inkomster beräknas öka med i genomsnitt 2,2 procent per år under perioden 2012-2016, vilket motsvarar ökningstakten sedan 1994. Tillsammans med de senaste årens höga sparkvot ger det utrymme för en snabb ökning av hushållens konsumtion.

Även om arbetslösheten slutar att stiga i slutet av 2012, då den beräkna bli ungefär åtta procent, kommer den att minska långsamt efter en lång period med relativt hög arbetslöshet. Långtidsarbetslösheten har stigit påtagligt sedan 2008, vilket är särskilt olyckligt både från de berörda individernas synpunkt och från framtida ekonomisk utvecklingssynpunkt.

Reporäntan beräknas vara låg under lång tid framöver och därmed stimulera den ekonomiska utvecklingen. Någon mera expansiv finanspolitik har, så här långt, däremot inte aviserats från regeringens sida.

Befolkningsutveckling

Som framgår av tabellen nedan beräknas kommunens befolkning fortsätta att öka. Enligt den befolkningsprognos som utarbetades i mars 2012 kommer antalet invånare att öka med mer än 5 000 personer under de närmaste tio åren. Det motsvarar en genomsnittlig ökningstakt på drygt 1,1 procent per år.

Ålder	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0	460	500	495	500	508	529	536	548	550	565
1-5	2 970	2 888	2 844	2 838	2 809	2 847	2 925	2 943	2 974	3 019
6	666	629	640	630	647	615	572	618	616	619
7-11	3 127	3 202	3 235	3 264	3 295	3 300	3 251	3 186	3 154	3 141
12-15	2 340	2 373	2 401	2 497	2 546	2 632	2 708	2 715	2 751	2 726
16-18	2 018	1 926	1 835	1 780	1 797	1 832	1 897	1 955	1 970	2 036
19-64	24 848	24 983	25 227	25 685	26 044	26 620	27 009	27 272	27 565	27 985
65-79	5 520	5 653	5 769	5 828	5 880	5 885	5 864	5 851	5 791	5 723
80-w	1 379	1 471	1 552	1 643	1 714	1 827	1 941	2 028	2 141	2 259
Summa	43 328	43 625	43 998	44 665	45 240	46 087	46 703	47 116	47 512	48 073

Under den nu aktuella planeringsperioden, 2013-2015, beräknas antalet barn i förskoleålder bli ca 70 färre och antalet gymnasieungdomar bli ca 130 färre. Antalet elever i grundskoleålder beräknas däremot bli ca 280 fler.

Invånarna i yrkesverksam ålder kommer att öka med ca 1 060 personer.

När det gäller de äldre åldersgrupperna blir de yngre pensionärerna omkring 230 fler medan den äldsta, och mest omsorgskrävande, gruppen ökar betydligt snabbare. Det innebär att antalet personer över 80 år beräknas öka med ca 240 personer eller 16,5 procent under planperioden..

Ekonomiska förutsättningar för Kommunplan 2013-2015

Nedan visas utvecklingen av Tyresös skatteunderlag 2011-2015. Beräkningen bygger på den senaste befolkningsprognosen och den senaste skatteprognosen (april 2012) från Sveriges Kommuner och Landsting. Sammantaget innebär prognosen att det ekonomiska utrymmet är något bättre än vad som tidigare förutsetts.

Skatteintäkternas utveckling

(miljoner kr)	2011	2012	2013	2014	2015
Egna skatteintäkter	1 721,6	1 796,2	1 861,0	1 930,0	2 013,0
Utjämning och statsbidrag	179,1	177,3	169,0	164,0	167,0
Summa	1 900,7	1 973,5	2 030,0	2 094,0	2 180,0
Procentuell förändring	3,6	3,8	2,9	3,2	4,1

Som framgår av tabellen ovan beräknas tillväxten av kommunens intäkter ske med ett genomsnitt på ca 3,5 procent per år. I underlaget ligger också en befolkningsökning på lite drygt 1% per år.

Samtliga nämnder har fått en generell uppräkningsökning på 1,75% för 2013. Konjunkturinstitutets senaste prognos för konsumentprisindex är på 1,4%. De centrala löneavtal som slutits ligger på ca 3,0%. Det innebär effektiviseringar för att klara den generella uppräkningsökningen.

Budgeten har justerats för den demografiska utvecklingen inom verksamhetsområdena förskola, grundskola, gymnasium och äldreomsorg.

I budgeten har det också justerats för lägre kostnader för arbetsmarknadsförsäkringarna. Dessutom övergår kommunen till att även internt ha en lägre arbetsgivaravgift för anställda upp till 26 år.

Barn- och utbildningsnämnden har kompenseras för högre hyresnivåer pga Nyboda skola och nya tillagningskök. Dessutom ökas ramen för barn i behov av särskilt stöd. Sammantaget utökas ramen med 23,6 miljoner för 2013.

Socialnämndens budgetram utökas med 29,9 miljoner. Detta ska täcka ökade kostnader för ett nytt gruppboende, förstärkning av området för personer med funktionsnedsättning och daglig verksamhet enligt LSS. Dessutom beräknas ytterligare gruppboenden starta både 2014 och 2015.

Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 10,6 miljoner. I detta ligger driftkostnader för den nya simhallen och Nybodahallen. En överlåtelse av avtalet för vandrarhemmet gör att driftkostnaderna kan minskas.

Gymnasieanslaget förstärks med 5,0 miljoner. För att klara detta behöver besparingar göras på 3,0 miljoner för vuxenutbildningen och arbetscentrum. Från 2014 beräknas hyresnivåerna kunna sänkas genom andra lokallösningar. Totalt sett minskar anslaget med 0,5 miljoner till 2013 beroende på den demografiska utvecklingen.

Kommunstyrelsen kompenseras för högre kapitaltjänstkostnader för investeringar i vägar och infrastruktur, samt för ökade kostnader för kommunalförbunden.

Nedan visas en tabell över nämndernas budgetutveckling. Budget 2012 har anpassats efter utformningen av verksamhetsområden för 2013.

Nettobudget per nämnd

(miljoner kronor)	Budget år 2012	Budget år 2013	Ökning mkr	%
Kommunstyrelsen	182,7	186,7	4,0	2,2
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	223,1	222,7	-0,5	-0,2
Kultur- och fritidsnämnden	89,6	100,2	10,6	11,9
Barn- och utbildningsnämnden	836,0	859,6	23,6	2,8
Socialnämnden	559,7	589,6	29,9	5,3
Byggnadsnämnden	4,4	4,3	-0,1	-1,5
Sammanlagt	1 895,5	1 963,2	67,6	3,6

Totalt sett utökas budgetramarna med 68 miljoner, motsvarande 3,6%.

Att budgeten minskar för gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden beror huvudsakligen på att antalet elever i gymnasieåldern minskar.

Kommunens ledningsgrupp arbetar också kontinuerligt med uppdraget att genomföra rationaliseringar/effektiviseringar på tre procent fram tom 2014 års utgång.

Konkurrensutsättning av verksamheter

Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas.

Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning, dels resultatet av tidigare beslut om konkurrensutsättning.

När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregionbud inte lämnas.

Borgen för lån till Tyresö Bostäder AB

Kommunfullmäktige beslöt 2011-06-16 bl a att godkänna att kommunen sammantaget tecknar borgen såsom för egen skuld för lån till Tyresö Bostäder AB inom en ram av 1 690 miljoner kronor. Under det närmsta året förutses inget behov av ökad upplåning. Den tidigare beslutade borgensramen kan därför bibehållas.

Gemensamma uppdrag

- 1 Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.
- 2 Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.
- 3 Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.

Av nämndplanerna ska framgå vilka åtgärder som respektive nämnd avser vidta för att bidra till de gemensamma uppdragen.

Kapitel 4. Kommungemensamma mål

Här beskrivs kommungemensamma mål inom områdena medborgarfokus och bemötande, näringsliv, god ekonomisk hushållning, arbetsgivarpolitik samt effektivitet.

Medborgarfokus – ett gott bemötande och snabba, korrekta svar

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv med servicekänsla och lyhördhet gentemot medborgarna – både som myndighet och serviceorganisation. En fristående tillsynsorganisation tryggar kvaliteten och stimulerar verksamhetsutveckling. En samordnad satsning på e-tjänster förenklar medborgarens vardag, gör att medborgaren kan följa sitt eget ärendes gång och ger en snabbare ärendehantering. Tillgänglighetsaspekter beaktas för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. Det ska vara lätt att vara Tyresöbo!

- Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning (SCB)
- 80 procent av medborgarnas frågor besvaras direkt via servicemätning per telefon och e-post.
- Medborgarna hanterar sina ärenden via medborgaranpassade e-tjänster och följer sina ärenden digitalt.

Ett blomstrande näringsliv

Entreprenörsandan är stark i Tyresö och kommunen främjar företagsklimatet och inbjuder till nyetableringar av företag. En nära samverkan med näringslivet är en framgångsfaktor.

- Tyresö hör till de 25 bästa kommunerna i Svenskt Näringslivs bedömning av företagsklimat
- Stockholm Business Alliance mätta kundindex (NKI) för myndighetsutövning gentemot företag ligger på minst 75 procent i snitt samt för alla variabler enligt 2015 års mätning. (2011 var siffrorna: snitt 63, brandtillsyn 84, bygglov 38, markupplåtelse (ej mätt), miljö- och hälsoskydd 61, serveringstillstånd 81)
- Bildandet av sociala företag uppmuntras så att minst fem sådan finns (2014)

God och långsiktig hushållning

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. Den kommunala utdebiteringen är oförändrad.

- Det årliga driftresultatet (exklusive extraordinära kostnader och intäkter) uppgår i genomsnitt till minst 46,0 miljoner per år. Detta täcker framtida pensionskostnader och värdesäkring av anläggningsskapitalet.
- Soliditeten (förhållandet mellan eget kapital och avsättningar samt skulder) uppgår 2015 till minst 45%
- Nettoinvesteringarna för varje rullande femårsperiod överstiger sammantaget inte summan av avskrivningar och årens resultat för de ingående åren. (I nettoinvesteringarna har investeringar i VA och renhållning borträknats. Investeringar som görs av annan huvudman men som kommunen ska betala driftskostnader för, ingår i nettokostnaden).

Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun präglas av en god verksamhet för medborgarna. För att bibehålla och förstärka en god kvalitet krävs motiverade och kompetenta medarbetare. Stora pensionsavgångar i kombination med en ökad efterfrågan på välfärdstjänster – andelen äldre och unga i befolkningen förutses öka – gör att konkurrensen inom sektorn kommer att öka. Tyresö ska därför stärka sin profil som en attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

- Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser
- Planerad kompetensutveckling, som följs upp i medarbetarsamtal, finns för alla medarbetare
- Lönespridningen har ökat och sambandet mellan lön, motivation och resultat är känt av medarbetarna
- Långtidssjukfrånvarons andel av antalet arbetade timmar uppgår till högst två procent
- Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål – rätt till heltid och möjlighet till deltid.
- Alla chefer deltar i en planerad och systematisk ledarutveckling

Effektiva verksamheter

Kommunens interna arbete präglas av effektivitet, enkelhet och med ett fokus på nöjda användare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunens och medarbetare har.

- Via e-förvaltning är handläggningstiden förkortad med 30 procent för 20 vanliga ärendetyper inom treårsperioden

Kapitel 5. Mål och ekonomiska ramar för verksamhetsområden och kommunens bolag

Verksamhetsområde nr 1. Plan och exploatering

Verksamhet och syfte

Till mark och exploatering hör bl a projektering, exploatering och förvaltande av kommunens mark. Stora projekt är Tyresö Centrum, Strandängarna och omvandlingen av kommunens östra delar från fritidsbostäder till permanent bebyggelse.

Till planerhetens verksamhet hör kommunens fysiska planering. Arbetet bedrivs både på en strategisk nivå genom översiktlig planering och mer konkret genom framtagandet av detaljplaner i samarbete med byggherrar, fastighetsägare och andra kommunala förvaltningar.

Centrum

Fortsatt utveckling av Tyresö centrum där bostäder, handel, parker, idrott och kultur integreras och tillsammans bidrar till att skapa en attraktiv mötesplats för alla tyresöbor. Denna utveckling kräver långsiktighet och en klar strategi där ett effektivt markutnyttjande ur alla aspekter styr placeringen av olika typer av verksamheter. Nya bostäder ger de ekonomiska förutsättningarna för utvecklingen och bör i första hand ges de mest centrala lägena där markpriset är som högst. Förskolor kan rymmas i bottenplan på bostadshus utan att tumma på kvalitet vare sig på lokaler eller gårdar. Kulturhus och biograf är positiva inslag i en stadsmiljö och kan relativt enkelt passas in i ett centralt läge i anslutning till centrumbyggnaden. Mer skrymmande verksamheter såsom ishall kan, när de ekonomiska förutsättningarna finns, flyttas till ett något mer perifert läge. Ett alternativ kan även vara bygga ut befintlig ishall vid Trollbäckens IP. Under de närmaste åren kommer fokus ligga på att nå en överenskommelse med centrumägaren om ett lämpligt läge för ICA:s utbyggnad. När höghuset är färdigbyggt kan Dalgränds nya sträckning dras fram emot Bollmoravägen. Forellskolan rivs när Nyboda skola står färdig för att lämna plats för bostäder.

Östra Tyresö

Utbyggnaden av östra Tyresö är ett omfattande arbete där en mängd olika aspekter måste vägas in och hanteras för att nå ett bra slutresultat. Framför allt i de etapper som inbegriper huvudvägar är det en stor logistisk utmaning att hantera en utbyggnad samtidigt som de boende ska ha en dräglig trafiksituation. Områden att kunna hantera massor på är av största miljömässiga och ekonomiska vikt för att detta omvandlingsarbete ska vara möjligt. Planering och utbyggnad sker samtidigt på flera fronter, eventuellt kan en sjöattenledning till de yttre delarna av Brevik ytterligare påskynda arbetet. De närmste åren kommer etapp 7 och 9 kunna byggas ut parallellt med att planarbete bedrivs i etapp 8, 10 och 11. Under 2012 och 2013 kommer ”tillfälliga” planbestämmelser tas fram för de områden som inte kommer att få de permanenta planerna inom de närmste åren, men som kan uppvisa god grundvattentillgång och för vilka en godkänd avloppslösning kan ordnas.

Trollbäcken

Planerna i Trollbäcken är i flera fall gamla och i vissa fall föråldrade. En ambition är att de kommande åren genomföra en översyn och nyplanering av dessa områden

Huvuduppgiften för mät- och kartenheten består i att vara del av eller stödja andra verksamheters myndighetsutövning och övrig verksamhet. Mät- kart och GIS-verksamheten utför kommunens uppgifter i den nationella informationsförsörjningen (t.ex. adressättning). Verksamheten är till viss del reglerad genom lagar och förordningar, bl.a. Fastighetsbildningslagen, och Plan- och bygglagen. I enhetens uppdrag ingår att:

- Ajourföra och tillhandahålla grundläggande geografisk information till interna och externa kunder.
- Förvalta kommunens kartsystem och geografiska databaser.
- Utföra myndighetsrelaterad kart- och mätningsverksamhet med anknytning till PBL och fastighetsbildning.
- Att ansvara för kommunens mät- kart och GIS-samordning samt uppdragsverksamhet inom dessa områden.

Omvärldsanalys

Nya bestämmelser i expropriationslagstiftningen från den 1 juli 2010 innebär att ett 25 % påslag på det värderade marknadsvärdet ska läggas till ersättningen. Detta påverkar kostnaden för alla de projekt där kommunen köper in hela eller delar av fastigheter. Exempel på sådana projekt är förnyelseplanerna samt Bäverbäcksprojektet.

Ny Plan- och bygglagstiftning trädde i kraft den 2 maj 2011. Effekten av planen ska nu noggrannare belysas ned på varje enskild fastighet. Fastighetsplanen som eget instrument tas bort. De regleringar som tidigare gjorts i fastighetsplan ska nu kunna göras i detaljplanen. Möjligheterna som tidigare praktiserats i Tyresö att i detaljplan styra fastighetsindelning via en kombination av max antal fastigheter och minsta tomtstorlek kommer att försvinna enligt företrädare för Lantmäteriet. Det återstår att utreda hur kommunen ska utforma bestämmelserna för att uppnå tydlighet och rättsäkerhet utan att i allt för hög detaljeringsgrad lägga fast utformningen.

Rättsfall rörande försäljning av kommunalägd mark pekar på att framtida direktanvisningar kan bli problematiska. Försäljningar ska föregås av ett öppet anbudsförfarande eller en oberoende värdering. Kommer ett högre bud in innan kommunen tagit beslutet att sälja blir det mycket svårt att hålla kvar vid den part som kommunen utsett från början och som man arbetat fram projektet med. Detta pekar mot att kommunen oftare bör överväga att göra detaljplanen först och sedan gå ut och inhämta anbud på projektet.

Förköpslagen där den kommunala förköpsrätten slogs fast upphävdes under 2010. Antalet verkliga förköp som kommuner genomfört är relativt få men vetskapen om bestämmelserna gjorde att kommunen på ett naturligt sätt kom in tidigt i alla diskussioner om försäljning av större områden. Kommunens planmonopol gör att kommunen fortfarande sitter i ett bra förhandlingsläge då de flesta försäljningar som kan vara aktuella för kommunalt förvärv innebär en förändring av befintlig verksamhet.

Kommunerna i Stockholms län har beslutat att byta referenssystem i höjd i oktober 2012. Inför detta behöver befintligt höjddata förbättras genom så kallad

laserskanning. Det är också viktigt att nå ut med information om referenssystembytet till entreprenörer m fl som är verksamma inom kommunen eftersom det endast skiljer ca 50 cm mellan det gamla och nya systemet och det kommer att finnas stor risk för förväxling av höjduppgifter om man inte är tydlig.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Vid utgången av planperioden finns ett samrådsförslag till en ny översiktsplan som utgår från kommunens vision för 2030

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	23 390	24 158	24 641
Intäkter	5 492	5 602	5 714
Netto	17 898	18 556	18 927

Aktuella investeringar under 2013-2017

Cirkulationsplats Bollmorav-Tyresöv

Ombyggnad motorväg Bollmora allé till Bollmoravägen

Vägnätet Tyresö centrum, Bollmorav Hasselbacken

Stadspark Bollmoradalen, justering busstorg

Damm, gångvägar vid Stadsparken

Ombyggnad stråket Bollmorav, P-huset, Dalgränds förlängning etc

Rondell, infart, VA, lokalväg kvarteret Järnet

Ombyggnad Tyresöv från Bollmorav till Bäverbäcken

Stor parkeringsplats vid ny simhall

Exploatering av Strandängarna

Exploatering Tegvägen

Exploatering UR-tomten

Bostäder bollplanen Njupkärrsvägen

Trädgårdsstaden

Njupkärrsvägen dagligvaruhandel

Breviksvägen etapp V Orrnäset

Etapp 9 Brevik, Ugglevägen

Brevik etapp 10 Brobänken

Nyfors

Sjöbacken/Strandvägen

Solberga etapp 7

Slånbacken

Raksta etapp 8

Markreserv

Verksamhetsområde nr 2. Väghållning och park

Verksamhet och syfte

Gatusektionen arbetar för en trygg och säker gatumiljö med bra belysning och hög tillgänglighet. Sektionen ansvarar för drift och underhåll av vägarna i kommunen. Inom begreppet för drift och underhåll ingår.

- Vinterväghållning
- Underhållssopning
- Skyltning
- Beläggning
- Dikning
- Vägbesättning/Trafikljus
- Tillgänglighetsanpassningar

Parksektionen planerar, bygger, utvecklar och bevarar den fysiska utemiljön. Sektionen ansvarar för drift och underhåll av våra parker, grönområden och naturmark allt i enlighet med kommunens grönsplan. Inom begreppet för drift och underhåll ingår.

- Renhållning
- Naturvård/Beskärning av gatu- och parkträd
- Vår och höststädning av parker
- Gräsklippning
- Ogrärensning
- Plantering och skötsel av sommarblommor
- Skötsel av lekplatser inklusive årlig säkerhetsbesiktning
- Tillgänglighetsanpassning

Gång- och cykelvägar som kan delfinansieras med statsbidrag byggs ut under planperioden.

Omvärldsanalys

Utbyggnaden av Tyresöhalvön medför ökade driftåtaganden gällande vägbeläggningar, dikningsarbeten, vinterväghållning och belysning.

Yttre krav på skötseln av våra parker samt skötsel av lågintensiva områden har ökat. Dessutom har mängden skräp och klotter ökat de senaste åren, vilket kräver en stor insats från parkpersonalen.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Tyresös gång- och cykelvägnät är anslutet till grannkommunernas nät

Mål 2

Tyresö är en av de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	54 602	59 773	68 032
Intäkter	104	106	108
Netto	54 498	59 667	67 924

Aktuella investeringar under 2013-2017

Tyresöv tre körfält, projektering

Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser

Samlingsanslag för gata och park

Väsentliga förändringar

I samband med genomförandet av nya detaljplaner främst på Östra Tyresö ökar gatusektionens åtaganden.

Kraven på ren, trygg och tillgänglig utemiljö med bra belysning ökar från våra brukare. En plan för att öka framkomligheten på Tyresövägen utarbetas.

Verksamhetsområde nr 3. Miljö, trafik och övrigt

Verksamhet och syfte

Miljö- och trafikenhetens verksamheter syftar till att utveckla, vårda och bevara både den exploaterade och den oexploaterade miljön, verka för en långsiktigt hållbar ekologisk utveckling, skapa en god trafiksäkerhet för alla trafikantgrupper, skapa en god tillgänglighet och bidra till en förbättrad folkhälsa. Verksamhetens "brukare" är bland andra kommuninvånare, trafikanter, fastighetsägare, företag, organisationer och kommunala förvaltningar.

Omvärldsanalys

- *Diskrimineringslagstiftning.* Integrations- och jämställdhetsdepartementet har utarbetat ett förslag om att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning införs i diskrimineringslagstiftningen. Diskrimineringsförbudet föreslås gälla för alla de samhällsområden där diskrimineringslagens övriga regler gäller i dag.
- *Ny trafikansvarslag* Läger ett ansvar på väghållaren att åtgärda trafikfarliga miljöer som man har kännedom om. Tänkt att kommunerna ska omfattas av lagen från 2013. Det innebär att kommunen – under förutsättning att man känner till problemen - får ett utpekat ansvar för att åtgärda/bygga om olycksdrabbade platser på kommunens vägnät.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Åtgärder är genomförda enligt beslutad klimatstrategi (inkluderande bl a successivt samordnade varutransporter till kommunens verksamheter)

Mål 2

Kollektivtrafikens andel av trafikarbetet har ökat

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	18 968	19 348	19 735
Intäkter	14 288	14 573	14 865
Netto	4 681	4 774	4 870

Aktuella investeringar under 2013-2017

Åtgärder klimatstrategi

Väsentliga förändringar

Beslut har tagits om att centralköket ska avvecklas successivt i takt med att tillagningsköken på skolorna är klara.

Nya hastighetsbegränsningar införs successivt 2012 och framåt.

Verksamhetsområde nr 4. Vatten och avlopp

Verksamhet

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten samt att ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna.

Förnyelsetakten ökas i omläggningen av gamla va-ledningar. De 180 kilometer vattenledningar som finns i kommunen behöver förnyas i ett hundraårsintervall, det motsvarar ungefär 1 800 meter per år.

Omvärldsanalys

Energieffektivisering inom VA-verksamheten kan uppnås för delar av anläggningarna och där förnyelse och ombyggnationer sker. Genomförande förutsätter i vissa fall förstärkta investeringar i ny teknik. Fortlöpande kapacitetshöjande åtgärder förutsätter fortsatt förstärkt investeringsutrymme samtidigt som rekryteringsförmågan för kompetent personal till verksamheten kan utgöra viss svårighet.

De senare årens farhågor och fakta om klimatförändringar bl.a. med oftare återkommande kraftiga nederbördstillfällen innebär även att befintliga och nya dagvattenlösningar måste anpassas till ökande vattenflöden och att nya metoder och tekniker måste tillämpas.

Klimatpåverkan på samhället och befarande ökade ansträngningar på befintliga infrastrukturer ter sig allt mer rimliga att förekomma även inom kortare tidshorisonter. Fortsatt utvidgning av VA-verksamhetsområdet kräver löpande behov och översyn av nödvändiga personella och ekonomiska resurser för att säkerställa verksamhetens kvalitet och leveransgarantier.

De senare årens farhågor och fakta om klimatförändringar bl.a. med oftare återkommande kraftiga nederbördstillfällen innebär även att befintliga och nya VA-anläggningar måste tillämpas och anpassas till ökande vattenflöden och att nya metoder och tekniker måste tillämpas. Sådana anpassningar förutsätter fortsatt utveckling och investering i funktionella och fler, förebyggande anläggningar och strukturer.

En fortsatt ökande anslutningsgrad av abonnenter och kunder innebär även ökad försäljningsvolym av renvatten samt ökade behandlingsbehov för spillvatten.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Dricksvattnet i Tyresö håller så hög standard att 95 procent av abonnenterna anser att vattnets kvalitet är bra

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	57 341	58 488	59 658
Intäkter	57 341	58 488	59 658
Netto	0	0	0

Aktuella investeringar under 2013-2017

Curves (dagvattenhantering)

Samlingsanslag för VA

Väsentliga förändringar

Verksamhetsområdet byggs kontinuerligt ut i samband med att nya detaljplaner fastställs och genomförs, främst inom östra Tyresö.

Leveransavbrott och läckage i renvattennät samt avloppsstopp registreras och följs upp löpande under verksamhetsåret för utvärdering av eventuella behov av omprioriteringar i underhålls- och spolningsplaner för VA-nätet.

Verksamhetsområde nr 5. Renhållning

Verksamhet och syfte

Kommunens renhållningsverksamhet ansvarar för att upprätta kommunala föreskrifter för hantering av hushållens avfall samt samla, ta om hand och behandla detta avfall enligt gällande lagstiftning på miljömässigt bästa sätt efter fastställd taxa.

Omvärldsanalys

Införande av nya avfallstjänster förutsätter hög takt i informations- och utvecklingsarbete.

Renhållningsverksamheten ska hålla ständig bevakning av avfallsmarknadens pris- och kostnadslägen på grund av verksamhetens beroende av externa aktörer och behandlingsmöjligheter för vissa avfallsslag.

Så kallad behovshämtning och matavfallsinsamling införs områdesvis i hela kommunen under 2013. Detta innebär att antagen och anpassad renhållningstaxa och avfallsföreskrifter även måste anpassas mot utfallet av de genomförda förändringarna. Syftet med dessa ändringar är främst att kunna uppnå en relativ minskning av mängderna hushållsavfall, ökad källsortering och ett bättre resursutnyttjande av avfallet.

En fortsatt utveckling av biogasproduktionen i regionen kan också förväntas under kommande år. Detta kan medföra en gynnsammare utveckling avseende behandlingarkostnaderna för dessa avfallsslag.

Fortlöpande omvandling i nya detaljplaneområden innebär på sikt ett minskat behov av insamling av slam från enskilda VA-anläggningar. Avfallsmängderna till förbränning kommer på sikt att utgöra bristvara för nuvarande anläggningar med värme- och kraftproduktion vilket i sin tur också kan ge en gynnsam kostnadsbild för renhållningskollektivet.

Förändringarna kan på sikt innebära att volymkostnaderna för insamling och behandling av ”restavfall” som inte utgör bränsle eller råvaror till värme-/kraft- eller biogasproduktion kan komma att öka.

Införande av nya avfallstjänster kan möjliggöra totalt minskade avfallsvolymer trots en växande kommun. Omvärldens ökande resursbehov innebär även att vissa avfallsfraktioner blir allt mer efterfrågade som återvunna resurser istället för jungfruliga råvaror.

Detta kan redan på kort sikt innebära en förskjutning av fördelningen avfall från värme-/kraftproduktion mot annan mer långtgående avfallsbehandling.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Insamlingen av hushållsavfall sker på utsatt tid och på ett sådant sätt att minst 80 procent av abonnenterna är nöjda med hur tjänsterna utförs.

Mål 2

Införande av matavfallsinsamling fortgår i kommunen och 2015 uppgår andelen anslutna hushåll till 60 %.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	32 226	32 871	33 528
Intäkter	32 226	32 871	33 528
Netto	0	0	0

Aktuella investeringar under 2013-2017

Samlingsanslag för renhållning

Väsentliga förändringar

Renhållningsverksamheten ska hålla ständig bevakning av avfallsmarknadens pris- och kostnadslägen på grund av verksamhetens beroende av externa aktörer och behandlingsmöjligheter för vissa avfallsslag. Insamling av matavfall från hushåll och verksamheter parallellt med att s.k. behovstömning av hushållsavfall skapar drivkraft till bättre sortering.

Verksamhetsområde nr 6. Bygglovsverksamhet

Verksamhet

Bygglovsenheten handlägger ärenden om bygglov, marklov, rivningslov, strandskydd och olovligt byggande. Inom ramen för bygganmälan håller enheten byggsamråd, utövar tillsyn och utfärdar slutbevis. Enheten lyder under byggnadsnämnden.

En ändrad delegationsordning krävs för att uppnå målet med kortare handläggningstider, utan att rättsäkerheten äventyras.

Omvärldsanalys

Stoppet för bygglov med avvikelser på Östra Tyresö innebär ett ökat tryck på planerheten. För att kompensera för de förseningar som bland annat överklagade planer har inneburit kommer planeringstakten fördubblas. I och med att en överenskommelse träffats med länsstyrelsen om möjligheten till övergångsbestämmelser i de områden som inte får nya detaljplaner inom de närmaste åren, kommer stora resurser krävas av enheten för att driva den processen.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Bygglov handläggs inom sex veckor (med undantag för bygglov för större eller komplexa ärenden)

Mål 2

Allmänhetens kundnöjdhet uppgår till lägst 79 procent och näringslivets kundnöjdhet uppgår till lägst 75 procent.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	8 681	8 854	9 031
Intäkter	4 343	4 430	4 518
Netto	4 338	4 425	4 513

Väsentliga förändringar

Nya plan- och bygglagen (PBL) som trädde i kraft den 2011 kommer att innebära stora förändringar inom bygglovsverksamheten. Förändringarna innebär bland annat att den som söker bygglov ska få besked inom tio veckor efter det datum då kompletta och korrekta handlingar har inkommit till byggnadsnämnden. Vidare ska byggnadsnämnden i förväg redogöra för de villkor som ska gälla i bygglovet.

Ökad administrativt arbete är ännu en följd av den nya PBL och minst två platsbesök under byggtiden. Dessa förändringar kräver fler resurser i byggnadsnämnden, SKL pratar om tredubbling av resurser. Kravet på teknisk kunskap inom det vi idag kallar för bygganmälandelen skärps vilket innebär ett behov av fler ingenjörer inom bygglovsverksamheten alternativt utbildning av befintlig personal.

Verksamhetsområde nr 7. Förskola och pedagogisk omsorg

Verksamhet och syfte

Det bor 2 932 barn i förskoleålder (1-5 år) i Tyresö kommun. 94 procent av dessa är inskrivna i förskola eller pedagogisk omsorg.

I Tyresö finns 23 kommunala förskolor, samt 17 fristående förskolor. 35 procent av barnen som är inskrivna i förskola har sin placering vid en fristående verksamhet. I kommunen finns två kommunala verksamheter och 12 privata som bedriver pedagogisk omsorg (tidigare benämning: familjedaghem/dagmamma). Tre och en halv procent av barnen i förskoleålder är inskrivna i någon form av pedagogisk omsorg.

De kommande åren beräknas antalet barn i åldern 1-5 år utvecklas enligt vad som framgår av sammanställningen nedan.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal barn	2 932	2 927	2 914	2 897	2 916

Förskolans verksamhet syftar till att i enlighet med Läroplanen för förskolan 2008 (reviderad 2010) aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen så att de utvecklar en förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar. Förskoleverksamheten arbetar mot de mål som anges i läroplanen för förskolan. Ett av målen förskolan arbetar mot är att bibringa barnen respekt för allt levande och visa omsorg om sin närmiljö.

Verksamheten ska utveckla barnens förmåga till empati och omtanke om andra, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors olika uppfattningar och levnadssätt. Förskoleverksamheten liksom grundskoleverksamheterna arbetar pedagogiskt på ett sätt som främjar inkludering av alla barn/elever på alla kunskapsnivåer - ett arbets- och synsätt som går under namnet **”En skola för var och en”**.

Förskoleverksamhetens ska lägga grunden hos barnen för ett livslångt lärande genom rolig, trygg och lärorik verksamhet där alla barn kan delta samt vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran, utveckling och växande.

Omvärldsanalys

- Krav på legitimering av förskollärare och lärare.
- Introduktionsår med stöd av mentor för nyutexaminerade förskollärare och lärare ställer krav på arbetsgivare, mentorer och skolledare när det gäller att hitta lämpliga mentorer. Övergångsregler finns till 2015 då kravet på legitimation gäller fullt ut och efter det får endast legitimerade lärare ansvara för undervisning och sätta betyg. Ca 10% av kommunens lärare kommer inte att kunna erhålla legitimation då de inte tagit examen.
- Fritidspedagoger och förskollärare bristyrken.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Andelen pedagoger med högskoleutbildning har ökat

Mål 2

Barnomsorgsplats garanteras inom *tre* månader att jämföra med Skollagens krav på platsgaranti inom fyra månader.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	289 603	293 460	297 974
Intäkter	35 533	35 894	36 612
Netto	254 070	257 566	261 363

Väsentliga förändringar

Den nya skollagen betonar starkare att kommunerna ska arbeta för att barnomsorg på obekvämt arbetstid kan erbjudas kommuninvånarna. Under 2012 kommer därför ”kvällis” och ”nattis” finnas tillgängligt för barn i behov av omsorg på mer udda tider av dygnet än de som den traditionella barnomsorgen hittills kunnat erbjuda.

Ny **hyresmodell** för skolor och förskolor har införts under 2011. Beslutet grundar sig på propositionen om Offentliga bidrag på lika villkor (2008/09:171).

År 6 flyttas till en sammanhållen verksamhet för skolår 4-6. Detta frigör lokaler på visa enheter, vilket ökar flexibiliteten

Kravet på ett **introduktionsår** för **nyutexaminerade lärare och förskollärare** kommer att ställa krav på arbetsgivaren att hitta lämpliga mentorer, då mentorn så långt det är möjligt ska ha samma behörighet som läraren/förskolläraren. Övergångsregler finns till 2015 då kravet på legitimation gäller fullt ut.

Ett mindre testprojekt **med I-pads i förskolan** utökas från hösten till att alla förvaltningens förskolor ingår. Detta sker i samarbete med Karin Albertz på Språkoteket.

Ett **nätverk för fritidshemmen** startade vt 2012. Träffar kommer att ske regelbundet ute på skolorna med fokus på att dela med sig av goda pedagogiska exempel.

Verksamhetsområde nr 8. Grundskola (inkl grundsärskola och fritidshem)

Verksamhet och syfte

Det finns 6 204 barn i skolåldern (6-15 år) i kommunen. 5 268 elever går i någon av Tyresö kommuns kommunala skolor. 120 av dessa elever är bosatta i andra kommuner. 776 elever i kommunen går i en av våra friskolor och 103 elever från Tyresö går i skola i en annan kommun. Särskolan har 42 elever inskrivna, varav 7 stycken kommer från andra kommuner.

I kommunen finns 13 kommunala grundskolor och tre fristående skolor. Av de kommunala skolorna har tre skolor elever i förskoleklass till årskurs nio och en skola har elever i årskurs 4-9. De övriga skolorna bedriver undervisning för elever i förskoleklass till årskurs fem fram till och med vårterminen 2012. Från och med höstterminen 2012 kommer dessa skolor att bedriva undervisning för årskurs 6. Två fristående skolor tar emot elever i förskoleklass samt skolår ett till fem, en fristående resursskola tar emot elever i de högre årskurserna med särskilda behov.

Antalet elever i grundskoleålder beräknas komma att utvecklas enligt sammanställningen nedan.

År	2012	2013	2014	2015	2016
Antal elever	6 204	6 276	6 391	6 489	6 547

Grundskolans och grundsärskolans verksamhet syftar till att i enlighet med Läroplanen för grundskolan 2011 se till att eleverna inhämtar grundläggande demokratiska värden och förbereder dem för att leva och verka i samhället. Skolans verksamhet ska se till att eleverna inhämtar nödvändiga kunskaper för ett aktivt liv i ett föränderligt samhälle.

Skolans ska ge eleverna möjlighet till utveckling genom utforskande verksamhet i en anda präglad av nyfikenhet och en lust att lära. Genom att erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt, ska skolans pedagoger sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i olika former. Skolverksamheterna arbetar pedagogiskt på ett sätt som främjar inkludering av alla elever på alla kunskapsnivåer, ett arbets- och synsätt som går under namnet ”**En skola för var och en**”.

Alla kommunens förvaltningar arbetar aktivt för att motverka drogmissbruk. I grundskolans senare årskurser är detta ett arbetsområde som behandlas inom ramen för kursplanerna inom flera ämnen.

Omvärldsanalys

Förändrad stadiindelning

Betyg i år 6

Skolverkets utökade granskning av rättning och bedömning av nationella ämnesprov.

Skolverket utreder eventuellt införande av nationella ämnesprov i SO år 9 samt SO och NO i år 6.

Språkval först till år 7 i Tyresö grundskolor.

Introduktionsår med stöd av mentor för nytexaminerade förskollärare och lärare ställer krav på arbetsgivare, mentorer och skolledare.

Från 2015 får endast legitimerade lärare sätta betyg. Ca 10% av kommunens lärare saknar legitimation 2011.

Fritidspedagoger samt förskollärare bristyrken.

- Förändrad **stadieindelningen** i kommunen från hösten 2012. Syftet med att återföra skolår 6 till låg- och mellanstadiet är att få en samlad bedömning i skolår 4-6.
- Från och med hösten 2012 kommer **betyg att sättas i skolår 6** i alla ämnen förutom moderna språk.
- **Språkval** kommer att ske först till år 7 i Tyresö kommun sedan 2012.

Förordningen om lärarlegitimationer (Förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare och utnämning till lektor) får konsekvenser för grundsärskolan. För att undervisa krävs lärarutbildning med speciallärare med inriktning utvecklingsstörning. Detta kommer att innebära stora svårigheter att rekrytera behörig personal.

Mål att uppnå 2014

Mål 1

Tyresö hör till de 50 bästa kommunerna avseende elevernas betyg i alla ämnen år 2014.

I 2012 års Öppna jämförelser (SKL) hade 78,9 av Tyresös elever uppnått målen i alla ämnen, vilket placerade Tyresö bland de 50 bästa av Sveriges 290 kommuner.

Mål 2

90% av Tyresös åk 3 elever är godkända på nationella proven i åk 3 i matematik och svenska.

Mål att uppnå 2015

Mål 3

Andelen högskoleutbildad personal i förskoleklass uppgår till minst 70 procent. (47% 2011).

Mål 4

90% eller fler av eleverna i åk 9 är minst godkända i samtliga ämnen år 2015. (78,9% 2011).

Mål 5

Personaltätheten (22,5 barn/årsarbetare år 2011) på fritidshemmen ökar och motsvarar riksgenomsnittet (21,5 barn/årsarbetare) år 2015.

Mål 6

Föräldrainsflytandet i grundsärskolan ska öka.

96% var nöjda helt eller delvis i 2012 års brukarundersökning.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	644 518	666 395	686 021
Intäkter	48 294	49 259	50 245
Netto	596 224	617 136	635 776

Aktuella investeringar under 2013-2017

Tillagningsök

Väsentliga förändringar

Ny **hyresmodell** för skolor och förskolor har införts under 2011. Beslutet grundar sig på propositionen om Offentliga bidrag på lika villkor (2008/09:171).

Inför höstterminen 2012 flyttas åk 6 till en sammanhållen verksamhet för skolår 4-6. Syftet med att **återföra skolår 6 till låg- och mellanstadiet** är att få en samlad bedömning i skolår 4-6.

Från och med hösten 2012 kommer **betyg att sättas i skolår 6** i alla ämnen förutom moderna språk.

Språkval kommer att ske **till år 7** i Tyresö kommun från och med år 2012.

Unikum är ett **nytt system för skriftliga omdömen**, individuella utvecklingsplaner (IUP) och lokala pedagogiska planer (LPP) i grundskolan som infördes under läsåret 2011/2012. Detta arbete kommer fortsatta och är under utveckling på skolorna.

Karriärtjänster för lärare kommer införas småningom.

Verksamhetsområde nr 9. Fritidsgårdar

Verksamhet och syfte

I kommunen finns tre fritidsgårdar; Nyboda, Kringlan och Bergfoten, samt tre träffpunkter; i Strand, Krusboda och Brevik. Träffpunkten i Brevik drivs i samverkan mellan kommunen och villaägarföreningen. Verksamheterna är öppna för alla ungdomar, med undantag för Bergfotens fritidsgård, som bedriver verksamhet särskilt riktad till ungdomar med funktionsnedsättning. Vid flera av fritidsgårdarna drivs även fritidsklubbsverksamhet för barn i åldern 10-12 år.

Fritidsgårdsverksamheten syftar till att ge eleverna en meningsfull fritidsverksamhet, efter skoltid, genom en rolig, varierande och trygg verksamhet. Verksamheten ska präglas av respekt för varje enskild individ och anpassas så att alla barn kan delta i verksamheten.

Omvärldsanalys

Antalet ungdomar i fritidsgårdarnas målgruppsålder (13-16 år) kommer att öka snabbt, då den nedåtgående befolkningstrenden i de aktuella åldrarna beräknas vända 2012. Behovet av fritidsverksamhet kommer därmed att växa, och det är sannolikt att ökningen framför allt kommer att ske i de områden där kommunen idag inte har så väl utbyggda verksamheter.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Minst en fritidsgård/fritidsklubb/träffpunkt drivs i annan regi

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	12 453	12 702	12 956
Intäkter	3 137	3 200	3 264
Netto	9 316	9 502	9 692

Väsentliga förändringar

Under 2011 öppnade en ny verksamhet i samarbete med villaägarföreningen ute på Brevik. Denna typ av utökad verksamhet kan komma att öka under de närmaste åren.

Verksamhetsområde nr 10. Gymnasium (inkl gymnasiesärskola)

Verksamhet och syfte

Utbildningen på Tyresö gymnasium erbjuder god kvalitet och skapar förutsättningar för eleverna att tillägna sig kunskaper och färdigheter samt förankra de grundläggande demokratiska värden, som vårt samhälle vilar på. Skolan ska utveckla elevernas förmåga att göra medvetna val i syfte att ta ansvar för att nå sina individuella mål. Gymnasiet erbjuder 10 olika program på ungdomsgymnasiet och två program på nationell nivå på särgymnasiet där det även finns yrkes- och verksamhetsträning

Frisök gäller i länet och kommunen har elever på ca 80 olika gymnasieskolor, varav en del utanför länet.

Syftet med gymnasieskolans och gymnasiesärskolans utbildningar är att förbereda eleven för framtida studier och arbetsliv.

Omvärldsanalys

Tyresös elever väljer att söka sig till Tyresö, Värmdö, Stockholm Stad och Haninge i störst utsträckning. Den största ökningen är till Värmdö och Haninge, medan Stockholm Stad ligger kvar på samma nivå.

Många friskolor och en del kommuner har börjat förse alla skolelever med egna datorer. Det ger alla elever oavsett kön och bakgrund likvärdiga möjligheter att använda IT som ett redskap i sitt lärande vilket bidrar till ökad digital kompetens i samhället. Lärverktygen utvecklas och inriktas mot modern teknik. Arbetssättet på gymnasiet behöver därför förändras. Av pedagogiska och konkurrensmässiga skäl bör elever ha tillgång till datorer i sin undervisning.

Enligt forskare på Handelshögskola är gymnasieutbildning landets tredje mest konkurrensutsatta bransch. Hösten 2011 fanns det 5500 tomma platser i länet. Konkurer inträffar men nya skolor tillkommer så utbudet minskar inte trots sjunkande elevkullar.

Antalet elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ökar. Om nu Tyresö inte erbjuder den specialutbildning som krävs söker eleverna plats i skolor i angränsande kommuner. För eleverna betyder skolgång utanför kommunens gränser långa skoldagar och tröttande resor. För kommunen medför externa skolplaceringar höga kostnader. För kommunen medför externa skolplaceringar höga kostnader.

Tyresö gymnasium behöver förstärka sitt varumärke och profilera sig mer på grund av ökad konkurrens. Dessutom behövs nya lokaler med centralt läge. För övrigt gäller:

- Ökat samarbete med grundskolan
- Kompetenser finns samlade på ett ställe. I och med att gymnasiet har många program finns lärare med olika erfarenhet och utbildning, både lärare som har disputerat och lärare som arbetat länge i yrkeslivet.
- Erfarenhet – skolan har funnits i ca 28 år
- Nöjda elever – de flesta elever som går på skolan rekommenderar sitt program till andra ungdomar

Mål att uppnå 2015Mål 1

Av dem som erhåller gymnasieexamen på Tyresö Gymnasiums teoretiska program och yrkesinriktade program med utökning är samtliga elever behöriga till högskola och universitet.

Mål 2

Andelen elever på Tyresö Gymnasium som fullföljer utbildningen uppgår till 98 procent.

Mål 3

Andelen elever från gymnasiesärskolan som erhåller lönearbete efter avslutad utbildning uppgår till två stycken mellan 2012-2015.

Mål att uppnå 2014Mål 4

Beslut finns om Tyresö Gymnasiums framtida strategiska inriktning 2014.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	219 807	218 217	221 023
Intäkter	35 643	36 356	37 083
Netto	184 164	181 861	183 940

Väsentliga förändringar

På grund av ett vikande elevunderlag behöver programutbudet, på Tyresö gymnasium, revideras inför höstterminen år 2012. Programutbudet behöver begränsas och göras mer flexibelt så att det blir mer resurseffektivt. Detta medför också att personalresurser behöver anpassas utifrån förändrade förutsättningar.

Gymnasieskolan utreds enligt ett brett uppdrag: "Beslut finns om Tyresö gymnasiums framtida strategiska inriktning." Förvaltningen avvaktar resultatet av denna bredare utredning.

Övriga satsningar eller förändringar är:

Start av utbildning för behöriga elever med neuropsykiatriska funktionshinder. Initialt kräver insatsen extra resurser.

Leasing av modern digital teknik för elever i åk 1.

Satsning på stöd för elever i behov av särskilt stöd, vidareutbildning av personal, hjälpmedel och inkluderande arbetssätt.

Öka attraktionskraften för de högskoleförberedande programmen genom t ex internationalisering

Verksamhetsområde nr 11. Vuxenutbildning

Verksamhet och syfte

C3L bedriver särskild utbildning för vuxna (Särvux), kommunal vuxenutbildning på grundläggande- och gymnasial nivå samt utbildningar efter myndighetsgodkännande på yrkeshögskolenivå. I samverkan med högskolan i Gävle erbjuds högskolekurser på distans.

Yrkesutbildningar på gymnasial nivå sker i egen regi och genom ramavtal med andra utbildningsanordnare. I egen regi finns barnskötar-, ekonomiassistent-, omvårdnads-, tornkransförar- och yrkesförarutbildning. Inom yrkeshögskoleutbildningsområdet är C3L:s inriktning IT med utbildningarna Systemutvecklare med Java och App-utvecklare.

I stort sett samtliga gymnasiala kurser kan erbjudas Tyresöborna som distanskurser, antingen i egen regi eller via ramavtal.

Alla Tyresöbor erbjuds studie- och yrkesvägledning på C3L.

C3L samarbetar med arbetsförmedlingen, försäkringskassan, arbetsmarknadsenheten socialförvaltningen, och kommuner i Stockholms län kring vuxnas utbildning. Inom KomAn-projektet har vuxenutbildningen anpassats för personer med funktionsnedsättning och inom ArbetSam kompetensutbildas kommunanställda inom socialomtjänsten.

Verksamhetens syfte är att stötta människor mot arbete och egen försörjning.

Omvärldsanalys

Arbete pågår kring en gemensam vuxenutbildningsregion i Stockholms län och förväntas delvis ge samma effekter för kranskommunerna som det fria gymnasievalet. Samtidigt pågår ett arbete med gemensamma kommunala vuxenutbildningsupphandlingar. För övrigt gäller:

- Den nya läroplanen, Gy 2011, med ett nytt betygssystem införs inom vuxenutbildningen från och med andra halvåret 2012.
- Satsningen på yrkesutbildningar för vuxna på gymnasial nivå, ”Yrkesvux”, förlängs med ett år och avslutas under 2012
- I genomsnitt lämnar ca 30 % av ungdomarna gymnasieskolan utan slutbetyg.
- Många arbetslösa saknar baskompetens motsvarande gymnasieutbildning
- Personer med funktionsnedsättning har under en lågkonjunktur stora svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden.
- Enligt AMS prognoser medför stora pensionsavgångar att vi med början från 2014 står inför en brist på utbildad arbetskraft.
- Stor konkurrens om praktik- och lärlingsplatser på företag. Arbetsplatsförlagd praktik motsvarande gymnasial vuxenutbildning söks av etableringslotsar, gymnasiala utbildningar och vissa yrkeshögskoleutbildningar.
- Lärarlegitimationskrav vid betygssättning för nyanställda lärare börjar gälla från och med ht 2012. För redan anställda lärare träder lärarlegitimationskravet och betygssättningsregeln i kraft ht 2015. Yrkeslärare är undantagna lärarlegitimationskravet.

Elever från gymnasiets yrkesprogram som erhåller yrkesexamen har rätt att läsa in kurser för grundläggande högskolebehörighet. Åldersgränsen för vuxenutbildningen gäller inte här.

Statsbidrag för lärlingsutbildning inom vuxenutbildningen fortsätter 2012 och är planerad att pågå fram till år 2014.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

I den kommunala utbildningen för vuxna (C3L) uppnås betyget godkänd eller högre (A-E) av minst 95 procent av de studerande som slutfört grundläggande eller gymnasiala kurser.

Mål 2

I särskild utbildning för vuxna (Lärvux) har andelen godkända betyg (A-E) ökat med 10% årligen, blanda de studerande som slutfört grundläggande och gymnasiala kurser. Samtliga som slutfört kurser inom träningskolan erhåller intyg.

Mål 3

Efter genomgången särskild yrkesutbildning för vuxna (yrkeslärvux) ska efter 6 månader 50% erhållit arbete.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	38 509	34 779	35 475
Intäkter	10 311	10 518	10 728
Netto	28 198	24 262	24 747

Väsentliga förändringar

Statsbidrag för lärlingsutbildning inom vuxenutbildningen fortsätter 2012 och är planerad att pågå fram till 2014.

Inom Kommunförbundet Stockholms län (KSL) fortsätter arbetet för att skapa en gemensam vuxenutbildningsregion.

Elever från gymnasiets yrkesprogram som erhåller yrkesexamen har rätt att läsa in kurser för grundläggande högskolebehörighet. För behörighet krävs förutom yrkesexamen godkända betyg i Svenska, alternativt Svenska som andraspråk, 2 och 3 samt Engelska 6. Behörighetskomplettering via vuxenutbildningen blir aktuellt från 2014.

Kravet på lärarlegitimation för nyanställda lärare har senarelagts och förväntas efter beslut i riksdagen att träda i kraft den 1 december 2013. Endast med lärarlegitimation får nya lärare tillsvidareanställas och ges rätt att sätta betyg. För redan anställda lärare träder lärarlegitimationskravet och betygssättningsregeln i kraft ht 2015. Yrkeslärare är undantagna lärarlegitimationskravet. Kravet gäller alla kommunala skolformer.

Eleverna inom vuxenutbildningen är yngre än tidigare och behovet av extra stöd har ökat. Ett studerandeteam har bildats för att möta detta.

Verksamhetsområde nr 12. Arbetscentrum

Verksamhet och syfte

Arbetscentrum erbjuder olika former av stöd och arbetsmarknadsåtgärder för att fånga upp ungdomar, invandrare, utförsäkrade och arbetslösa och slussa dem vidare till studier eller egen försörjning. Detta sker i nära samarbete med Arbetsförmedlingen och försörjningsstödsenheten.

Enhetens syfte är att hjälpa och stötta de tyresöbor som är eller riskerar att bli arbetslösa samt arbeta för ett mer integrerat samhälle genom att underlätta för flyktingar/invandrare och personer med funktionsnedsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden och därigenom lättare bli delaktiga i samhället.

Omvärldsanalys

En sammanfattning av arbetsmarknadsutsikterna för Sverige år 2012-2013 visas enligt nedan punktlista:

- Sysselsättningen minskar och arbetslösheten stiger. Arbetslösheten beräknas bli 7,9 procent 2012 och 8,5 procent år 2013.
- Företagens optimism sjunker
- BNP ökar med 1,5 procent 2012 och med 1,2 procent 2013
- Nästan 25 000 färre sysselsatta 2013 och under år 2012 är det främst männens och ungdomarnas sysselsättning som minskar
- Färre tillfälliga anställningar 2012
- Sysselsättningsökningen inom byggnadsverksamhet upphör
- Stor ökning av antalet inskrivna med funktionsnedsättning
- Svag arbetsmarknad för personer med förgymnasial utbildning
- Bristen på arbetskraft avtar åren 2012 och 2013

För Tyresö kommuns del förväntas andelen arbetslösa hållas på ungefär samma nivå år 2012 som under föregående år ca 3,4 %, men ligger högre både för ungdomar och invandrare. Personer med funktionsnedsättning har under en lågkonjunktur svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Sveriges kommuner och landsting satsar på att arbeta vidare med ”En gemensam ingång”, vilket innebär en samorganisation av resurser till stöd för arbetslösa. Det finns ett stort intresse bland kommuner att stärka arbetet kring en utökad samverkan för arbetslösa.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Invånarnas självförsörjningsgrad har ökat

Mål 2

Av de personer som hänvisats till Arbetscentrum arbetar eller studerar 62 procent när kontakten med Arbetscentrum avslutas.

Mål 3

Alla ungdomar 16-24 år som står till arbetsmarknadens förfogande och som har hänvisats till Arbetscentrum är i arbete, utbildning eller aktiv arbetsmarknadsåtgärd inom 30 dagar.

Mål 4

80 procent av personer över 25 år som fått ekonomiskt bistånd i två månader deltar i av kommunen erbjuden praktik eller annan kompetenshöjande insats.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	22 990	22 949	23 408
Intäkter	12 700	12 954	13 214
Netto	10 289	9 995	10 195

Väsentliga förändringar

Arbetscentrum räknar med att under 2013 få fler anvisningar från arbetsförmedlingen av personer som blivit utförsäkrade. När det gäller insatser för ungdomar kommer man att intensifiera arbetet med satsningen ”Ung i Tyresö” som är ett ESF-projekt i samarbete med Samordningsförbundet Östra Södertörn.

”Kom An”-projektet sträcker sig fram till 2013 och ska därefter implementeras i ordinarie verksamhet.

Etableringslagen började gälla 2010-12-01. Den innebär att ansvaret för nyanlända flyktingar och asylsökande övergick från kommunen till arbetsförmedlingen. Viktigt att fortsatt utveckla samarbetsformerna med arbetsförmedlingen. Anknypningsinvandrade till ensamkommande barn ökar och behov finns att utveckla rutiner för ett bra mottagande tillsammans med socialförvaltningen och arbetsförmedlingen.

Möjligheter att bilda sociala företag ska undersökas och kunskapen om socialt entreprenörskap öka.

Verksamhetsområde nr 13. Bibliotek, kultur och fritid

Verksamhet och syfte

Bibliotek

I kommunen finns tre bibliotek. Biblioteket har under 2012 fortsatt med utökat öppethållande med självservice på biblioteket i Tyresö centrum. Biblioteket i Trollbäcken har byggts om och ryms nu i helrenoverade mindre och effektivare lokaler.

Via bibliotekets webbsida och applikation för smartphones, kan man dessutom erbjuda ett stort antal smarta e-tjänster.

Syftet med biblioteksverksamheten är att främja intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt ska alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Kultur

Tyresö kultur omfattar kulturenheten med konsthall, kulturskola, ungdomscafét Bonza, föreningsgården och naturskolan. Huvuddelen av den löpande verksamheten riktar sig mot barn och ungdomar.

Syftet med enhetens verksamhet är att tillhandahålla ett brett varierat kulturutbud och meningsfull fritid för kommuninnevånarna.

Fritid

Fritidsenheten erbjuder olika former av föreningsstöd samt står för ett engagemang för friluftsliv, rekreation och spontanidrott. Insatser för att förbättra fritids- och kulturutbudet för personer med funktionsnedsättning görs.

Ändamålsenliga anläggningar inom verksamhetsområdet ska erbjudas.

Enhetens syfte är att skapa förutsättningar för meningsfulla fritidsaktiviteter, främst för barn och ungdomar.

Omvärldsanalys

Fritiden har fått ökad betydelse för unga i Sverige. Kultur- och fritidsaktiviteter har påverkan på framtida yrkesval och karriärmöjligheter.

Antalet medlemmar är högst i 10–12-årsåldern och sjunker sedan med stigande ålder. Under en 20-årsperiod från slutet av 1960-talet ändrade idrotten karaktär från en aktivitet som företrädesvis ägde rum utanför föreningar till att nästan uteslutande utövas inom idrottsföreningar. Pojkarna är generellt i högre grad än flickorna medlemmar i idrottsföreningar och pojkarna idrottar mer än flickorna.

Ungdomar med utvecklingstörning motionerar totalt sett mycket mindre än övriga ungdomar.

Mindre än 20 % av ungdomar med utvecklingsstörning är med i en idrottsförening. Flickor med utvecklingsstörning är dels mindre ofta med i en idrottsförening än pojkar med utvecklingstörning, dels fysiskt inaktiva i större utsträckning än pojkar.

Föreningslivet betyder mycket för unga människor i Tyresö. 68 procent av eleverna i skolår 4 – 6 är med i en eller flera idrottsföreningar. Siffrorna i skolår 7 – 9 och i gymnasiet är 56 respektive 34 procent.

Fler föreningar har nått elitnivå och med det följer idrottsförbundens allt högre krav på hallar/anläggningar för spel på högre nivåer.

Bristen på idrottsanläggningar är ett faktum i Tyresö såväl som i Stockholmsregionen som helhet. Inom de traditionella idrotterna framförs önskemål om betydligt mer tid i Tyresös lokaler och anläggningar än vad som kan tillgodoses. Kraven på upprustning, tillbyggnad och modernisering är också höga, då flertalet av kommunens anläggningar är från 60- 70 och tidigt 80-tal.

Tyresö erbjuder stora möjligheter till rörligt friluftsliv. En ökad marknadsföring av kommunens unika möjligheter är angeläget.

Viktigast för biblioteks- och kulturområdet är den antagna kulturpropositionen. Nya handlingsplaner och styrdokument till berörda myndigheter har distribuerats. Många av dessa beslut kommer direkt eller indirekt att påverka Tyresö kommuns verksamhet inom biblioteks- och kultursektorn. Ett utredningsuppdrag angående fjärrlåneverksamheten är klart och där beslut tas i februari 2012.

- Biblioteksfrågorna samordnas av Kungliga biblioteket. nationell överblick, främja samordning, fördela bidrag och att samla in statistik.
- Fjärrlåneverksamheten minskar och lånecentraler slås ihop. Förslag finns om att de tre informations- och lånecentralerna blir en och läggs i Umeå med en förstärkning av verksamheten vid Internationella biblioteket i Stockholm.
- Digital delaktighet i Europa & Digidel i Sverige. Inom arkivområdet sker digitaliseringar av kommunarkiv, lokalhistoriska arkiv och kommunernas konstinnehav vilket medför att detta material görs tillgängligt för medborgarna.
- Fortsatt omlokalisering av bibliotek och obemannat öppethållande
- E-boksutlåningen ökar och innehav av läs- och surfplattor växer starkt

Den äldre befolkningen ökar i antal. Detta får stora konsekvenser för samhället, både ur folkhälsoaspekt och ur ett ekonomiskt perspektiv. Inom kultur- och fritidssektorn finns möjlighet att arbeta strategiskt med friskvårdssatsningar som leder till såväl ekonomiska som medmänskliga vinster. I Tyresö är många äldre aktiva inom föreningslivet och frekventa besökare i Tyresö kulturcentrum Kvarnhjulet.

I Tyresö är klimattrenden prioriterad. Om det behövs en attityd och livsstilsförändring i samhället är det strategiskt att satsa på utbildning av barn och unga samt de som arbetar med dessa grupper.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

En strategi för att göra Albyområdet mer attraktivt finns.

Mål 2

Tyresö ska ta initiativ till ett samarbete med närliggande kommuner, för att undersöka möjligheten till eventuellt byggande av gemensamma idrottsanläggningar.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	107 195	109 339	111 525
Intäkter	6 970	7 109	7 251
Netto	100 225	102 229	104 274

Aktuella investeringar under 2013-2017

Samlingsanslag för fritidsanläggningar

Väsentliga förändringarBibliotek och kultur

Biblioteket har driftsatt ny RFID-teknik som informationsbärande enheter i media och nya bibliotekskort. Biblioteket kommer att starta en egen Facebook-sida för att förbättra kommunikationen med sina kunder och kommer att vidareutveckla appen My Library för smartphones. Både biblioteket och kulturen tar i bruk nya tekniska lösningar för att erbjuda kortbetalning som betalning av avgifter och biljetter i syfte att reducera kontanthantering. Möjligheten att finna en lämplig lokal vid Alléplan för biblioteket i Trollbäcken undersöks vidare. Förutsättningarna för att skapa ett center för kulturella aktiviteter i centrumområdet undersöks i samband med att centrumområdets förnyelse planeras

Inom ramen för den statliga satsningen ”skapande skola”, där BoU-förvaltningen och kulturenheten årligen ansöker om medel från Statens Kulturråd kommer Tyresös skolelever att möta författare och konstnärer i spännande verksamhet.

Fritid

Enheten kommer att satsa på informationsområdet och ytterligare utveckla Föreningsportalen. Ett bättre systemstöd för elektronisk hantering av föreningslivets ansökningar om lokalt aktivitetsstöd (LOK) ska införas under perioden. Stor tonvikt kommer att läggas på utbildning av föreningarnas ledare och styrelser.

Föreningarnas krav på öppettider och kvalitet på anläggningarna ökar. Samhängande mellan olika föreningar kan möjliggöra fler tillgängliga timmar i hallar och på anläggningar.

Under perioden ska möjligheten att koncentrera ishallssporterna till Trollbäcken utredas. En utveckling av tillfällen till spontanidrott är viktig för att nå fler barn och ungdomar.

Mässa om aktiviteter för personer med funktionsnedsättning kommer att genomföras i samarbete med kommuner på Södertörn.

Verksamhetsområde nr 14. Individ- och familjeomsorg

Verksamhet och syfte

Individ- och familjeomsorgen omfattar såväl allmänt förebyggande som individuellt inriktat arbete mot barn, ungdomar och vuxna. Barnperspektivet genomsyrar hela verksamheten.

Insatserna kan gälla

- Ekonomiskt bistånd
- Familjerätt (adoption, utredning om faderskap)
- Familjerådgivning
- Missbruk
- Insatser för barn och ungdom
- Mottagande av ensamkommande flyktingbarn
- Stödboende
- Förebyggande insatser
- Anhörigstöd

Under 2011 hade i genomsnitt 276 hushåll ekonomiskt bistånd per månad, 59,3 helårsplaceringar av barn och ungdomar i familjehem, 5,8 i jourhem samt 8,7 helårsplatser HVB (institutionsvård) för barn och ungdom. 7,8 helårsplatser HVB vuxna och 28,5 helårsplaceringar i boenden. Under året har sammantaget extern verksamhet köpts för 42 miljoner vilket motsvarar drygt 30 procent av nettobudgeten.

Verksamhetens syfte är att vara ett skyddsnät och en garanti för att de som bor eller vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna leva i ekonomisk och social trygghet. Biståndet utformas så att det stärker den enskilde att leva ett självständigt liv.

Omvärldsanalys

- Antalet unga vuxna (från de stora ungdomskullarna födda 87-92) med missbruks- och beroendeproblematik, många med komplexa vårdbehov och psykisk ohälsa ökar.
- Den allt ökande gruppen ungdomar med svåra neuropsykiatriska diagnoser ställer höga krav på individ- och familjeomsorgen både vad avseende olika stödinsatser och höga kostnader för de ungdomar som behöver långvariga placeringar.
- Försörjningsstödet påverkas starkt av konjunkturutvecklingen och särskilt de som är i etableringsfasen, ungdomar och invandrare, har svårt att komma in på arbetsmarknaden och klara sin försörjning. Antalet utförsäkrade från försäkringskassan påverkar också försörjningsstödet. Hälften av dem som förlorar sin ersättning från försäkringskassan beräknas ha behov av försörjningsstöd.

Mål att uppnå 2015Mål 1

Minst fem ideella krafter och föreningar stöds så att de i ökad utsträckning är ett komplement till socialtjänsten, särskilt för ungdomar.

Mål 2

Självförsörjningsgraden har ökat.

Mål 3

80 procent av personer över 25 år som fått ekonomiskt bistånd i två månader deltar i av kommunen erbjuden praktik eller annan kompetenshöjande insats.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	171 308	174 734	178 229
Intäkter	31 632	32 265	32 910
Netto	139 676	142 469	145 319

Väsentliga förändringar

Skyddet för barn förstärks genom en ny lag men det är oklart när den kan träda i kraft. Förslaget innebär konsekvenser för barn- och ungdomsvården med utökade krav på socialtjänstens uppdrag att utreda, stödja och skydda barn. Socialtjänsten blir också skyldig att erbjuda öppna stödinsatser för barn och familjer.

Betänkandet om missbruks- och beroendevården har presenterats. Ansvaret är i dag delat mellan kommun och landsting och en förändring av huvudmannaskapet övervägs vilket kan få påverkan för kommunen.

Socialförvaltningen utreder möjligheten att upphandla verksamheter enligt LOV utifrån politiska uppdrag.

Verksamhetsområde nr 15. Äldreomsorg

Verksamhet och syfte

För att människor ska kunna leva ett så normalt liv som möjligt även som äldre, är det av avgörande betydelse att kommunen kan erbjuda ett brett utbud av olika insatser utifrån individens behov. Insatserna formar tillsammans en helhet som täcker upp olika behovssituationer i vardagen.

Insatserna kan gälla

- Särskilda boendeformer (permanent boende, korttidsvård/växelvård)
- Hjälp i hemmet – Hemtjänst - (omvårdnad, service, avlösning, ledsagning, trygghetslarm)
- Dagvård, öppen dagverksamhet
- Bostadsanpassning
- Hälso- och sjukvård till och med sjuksköterskenivå inom äldreboende
- Rehabilitering inom äldreboenden, munhälsovård och medicinsk fotvård
- Förebyggande insatser
- Anhörigstöd

Under 2011 hade hemtjänsten 505 helårshjälpstagare, totalt 184 842 timmar, i genomsnitt 30,5 tim/månad/hemtjänsttagare. Antalet boendeplatser var helår 274 (permanent och korttidsvård). 45 procent av platserna drivs i privat regi. 35 procent av brukarna har valt privat utförare inom hemtjänsten.

Äldreomsorgen syftar till att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar orsakade av åldrande eller sjukdomar att kunna leva ett så normalt liv som möjligt.

Omvärldsanalys

- Antalet äldre ökar kraftigt kommande år och äldreomsorgen behöver utökas årligen främst i fråga om hemtjänsttimmar och platser i särskilt boende, huvudsakligen med demensinriktning. Det är främst de som är över 80 år som har behov av omfattande insatser inom äldreomsorgen.
- Kommunerna i Stockholms län och landstinget har i en avsiktsförklaring redovisat ambitionen att, genom skatteväxling, överföra ansvaret för hemsjukvården (exklusive läkarinsatser) till kommunal regi tidigast år 2014.
- Socialstyrelsen har presenterat förslag till bindande regler för bemanningen på äldreboenden där personer med demenssjukdom bor. Behoven ska styra och personaltättheten anpassas därefter. Socialnämnden måste utreda och besluta om vilka insatser den enskilde har rätt att få på äldreboendet. En boendeenhet för personer med demenssjukdom får aldrig lämnas obemannad. Remissinstansernas synpunkter på förslaget ska lämnas senast 16 maj och de nya reglerna beräknas träda i kraft den 1 januari 2013. Eventuella konsekvenser för äldreomsorgen är inte klarlagt ännu. Det är oklart om det kommer att innebära behov av ökad personalbemanning och/eller fler biståndshandläggare.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Nöjd kund-index uppgår till lägst 75 inom äldreboenden och lägst 80 inom hemtjänsten enligt socialstyrelsens nationella undersökning.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	294 760	314 157	333 157
Intäkter	41 106	41 928	42 767
Netto	253 654	272 229	290 391

Väsentliga förändringar

De framtida behovsprognoserna i äldreomsorgsplanen bygger på att behoven av hemtjänst och äldreboende andelsmässigt ligger på samma nivå per åldersgrupp som tidigare år. Behoven kan dock påverkas av olika faktorer, exempelvis kan Trygghetsboendet minska behoven av särskilt boende, likaså kan projektet Trygg i Tyresö minska behovet av äldreboende men sannolikt öka behoven av hemtjänst. Socialnämndens ÄO-plan revideras årligen.

En nationell värdegrund inom äldreomsorgen har trätt i kraft. Ett omfattande arbete har påbörjats för framtagande av lokala värdighetsgarantier. I arbetet deltar representanter från kommunala och privata verksamheter, kommunala pensionärsrådet och socialnämnden. Synpunkter från boende och hemtjänsttagare kommer att inhämtas i fokusgrupper. Planeringen är att nya värdighetsgarantier ska antas i nämndplan för 2013.

Planeringen är att ett nytt äldreboende i privat drift ska stå klart år 2014 på en tomt nära Krusmyntan. Upphandlingen ska omfatta både drift av verksamheten samt byggande och ägande av fastigheten. Äldreboendet ska huvudsakligen ha demensinriktning.

Socialförvaltningen utreder möjligheten att upphandla verksamheter enligt LOV utifrån politiska uppdrag.

Verksamhetsområde nr 16. Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Verksamhet och syfte

Stödet till personer med funktionsnedsättning är inriktat på att ge den enskilde förutsättningar att leva som andra genom att ge stöd och service som stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. För att nå dit behövs ett rikt utbud av insatser samt att stödet är anpassat till varje individs behov.

Insatserna kan gälla

- Boende och boendestöd
- Korttidsvistelse
- Korttidstillsyn
- Hjälp i hemmet - Hemtjänst
- Avlösarservice, ledsagarservice, kontaktpersoner
- Bostadsanpassning
- Daglig verksamhet
- Personlig assistans
- Anhörigstöd
- Sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning
- Förebyggande insatser

Under 2011 fanns 103,9 helårsplatser i gruppboenden och servicebostäder varav 85,2 i kommunal regi och resterande externa köp. Därutöver fanns 2,5 helårsplatser i barnboende kommunal regi. 66 personer hade personlig assistans, varav 31,5 valt kommunal regi. 110,6 helårsplatser i daglig verksamhet varav 74,3 i kommunal regi och resterande externa köp. 16 årsboenden för personer med psykisk funktionsnedsättning varav cirka 10 i kommunal regi och 6 externa köp. Under året har sammantaget externa platser köpts för boende, daglig verksamhet etcetera för 52,3 miljoner vilket motsvarar drygt 39 procent av de totala kostnaderna inom dessa verksamhetsområden.

Syftet med verksamheten är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar att kunna leva ett så normalt liv som möjligt.

Omvärldsanalys

Fortsatt utbyggnad behövs årligen inom omsorgen av personer med funktionsnedsättning i form av bostäder, daglig verksamhet, personlig assistans och hemtjänst. Utöver detta har en kraftig efterfråganökning skett när det gäller barn och vuxna med neuropsykiatrisk diagnos. Behoven av insatser för vuxna ökar, likaså behoven av stöd och avlastning för familjer.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

6 personer med funktionsnedsättning får aktivt stöd inom ramen för daglig verksamhet för att komma närmare arbetsmarknaden och som alternativ till daglig verksamhet för den som önskar.

Mål 2

Kvalitetsindex enligt kvalitetsbarometern är lägst 1.40. 2011 var värdet för LSS-verksamheten gruppbostad 1,41, servicebostad 1,27, och daglig verksamhet 1,23.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	268 447	279 416	290 604
Intäkter	72 163	73 606	75 079
Netto	196 284	205 810	215 526

Aktuella investeringar under 2013-2017

Nytt gruppboende Lindetomten (alternativt Krusmyntamodellen)

Inventarier nytt gruppboende Lindetomten

Nytt LSS-boende Sågen

Inventarier Sågen

Väsentliga förändringar

Kostnaden ökar för sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning, för daglig verksamhet för personer med förvärvad hjärnskada samt för personer med rättspsykiatrisk vård.

Nya former av daglig verksamhet behöver utvecklas. Många ungdomar som går ut gymnasiesärskolan vill erbjudas alternativ till daglig verksamhet enligt LSS. Kommunen behöver utveckla nya former av verksamhet för målgruppen, sociala företag och samverka med andra huvudmän i syfte att den enskilde ska komma närmare arbetsmarknaden.

Socialförvaltningen utreder möjligheten att upphandla verksamheter enligt LOV utifrån politiska uppdrag.

Verksamhetsområde nr 17. Gemensam verksamhet

Verksamhet och syfte

Inom verksamhetsområdet ryms kommundirektörens stab, konsult- och servicekontoret, projekt BEST-IT samt projekt Medborgarfokus. Kommundirektörens stabs primära uppdrag är att bistå kommunstyrelsen i arbetet med att planera, leda och följa upp kommunkoncernens verksamheter. I stabsrollen ingår att utarbeta policier, ge direktiv, stötta och samordna gemensamma processer såsom styrprocessen, arbetsgivarfrågor, IT, ekonomi samt kommunikation.

Konsult- och servicekontoret ska ge service- och stöd på ett kostnads- och tidseffektivt sätt. Tjänsterna som utformas efter verksamheternas behov inom ramen för tilldelad budget. Tjänsterna omfattar följande: ekonomi och redovisning, personal och lön, fastighet och lokalvård, kontorsservice, kansli, IT och telefoni samt upphandling.

Projekt BEST-IT ska säkerställa att verksamheternas IT-relaterade behov hanteras på ett effektivt sätt.

Projekt Medborgarfokus arbetar utifrån att kommunens invånare ska vara nöjda med och ha god nytta av den verksamhet kommunen ansvarar för. Detta genom att verka för en ökad dialog med medborgare, företag och organisationer. De ska också få tillförlitliga och snabba svar på sina frågor och veta hur de kan påverka.

Mål att uppnå 2015

Mål för verksamhetsområdet presenteras i avsnittet om kommungemensamma mål. Därutöver finns mer detaljerade mål och aktiviteter i respektive plan för kommundirektörens stab, konsult- och servicekontoret, projekt BEST-IT och projekt Medborgarfokus.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	441 205	450 029	459 030
Intäkter	395 945	403 864	411 941
Netto	45 260	46 166	47 089

Aktuella investeringar under 2013-2017

Samlingsanslag för fastighet, initierat av hyresgäster
 Smärre anpassningar av lokaler och anläggningar
 Samlingsanslag för fastighet, initierat av ägaren
 Inventarier och småinvesteringar
 IT-investeringar

Väsentliga förändringar

I takt med att fler anordnare engageras i utförandet av våra tjänster behöver vi utveckla nya metoder för styrning och ledning. Detta är ett prioriterat område. Organisation och arbetsmetoder måste anpassas inte minst när det gäller kravställande, uppföljning och tillsyn. Transparens och dialog med externa aktörer är nödvändigt. Likaså krävs att ekonomistyrningen utvecklas utifrån de nya förutsättningarna. Vidare ställs krav på ett tydligt sätt att styra och leda de verksamheter som utförs i egen regi på ett konkurrenskraftigt sätt. Medborgare, medarbetare och företag efterfrågar fler och bättre elektroniska tjänster som underlättar vardag och arbete. Utvecklingen av e-tjänster är därför ett annat utvecklingsområde där Tyresö kommun behöver ta ett samlat grepp för att tillgodose behoven och öka kvalitén till medborgare och företagare.

Kommunens tjänster är mycket personalintensiva och möjligheten att rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare har hög prioritet. En framgångsfaktor är engagerade och kunniga ledare som kan ta tillvara och utveckla personalens kompetens. Det behövs ett långsiktigt program för ledarutveckling med inriktning på att motivera och leda medarbetare i och för förändring.

Verksamhetsområde nr 18. Kommunalförbund m m

Verksamhet och syfte

Under anslaget budgeteras de verksamheter som kommunen bedriver i samarbete med andra kommuner i form av kommunalförbund, gemensam nämnd eller annat formaliserat samarbete (förutom Samordningsförbundet Östra Södertörn som utgör ett komplement till Socialnämndens och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter). Vidare budgeteras kostnader för kommunens medlemskap i intresseorganisationer samt för kommunrevisionen. Det gäller följande verksamheter eller poster:

- Södertörns Brandförsvarsförbund, som handhar räddningstjänst för tio medlemskommuner. Tyresös andel i förbundet är 9,08 procent.
- Södertörns Miljö- och hälsoskyddsförbund, som svarar för miljö- och hälsoskyddstillsyn för kommunerna Haninge, Nynäshamn och Tyresö. Tyresös andel i förbundet är 29,6 procent.
- Södertörns Överförmyndarnämnd som drivs i form av en gemensam nämnd och svarar för överförmyndarverksamheten för Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Tyresö kommuner. Tyresös andel i förbundet är 11,5 procent.
- Avgifter för medlemskap i Sveriges Kommuner och Landsting och i Kommunförbundet Stockholms län.
- Arvoden och omkostnader för kommunens revisorer samt konsultkostnader för revisorernas biträde

Mål att uppnå 2015

Mål sätts och uppföljning sker inom respektive organisation

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	49 067	50 548	52 059
Intäkter	0	0	0
Netto	49 067	50 548	52 059

Verksamhetsområde nr 19. Politisk verksamhet

Verksamhet och syfte

Tyresö kommun har en av de lägsta kostnaderna i Sverige för de förtroendevalda och det politiska systemet. Sveriges kommuner och landsting tar årligen fram jämförelser för den politiska verksamheten. I jämförelserna för politisk verksamhet ingår kostnader för styrelser och nämnder, deras administration, kostnader för allmänna val, överförmyndare, politiska revision och bidrag till politiska partier. År 2010 var kostnaden för politiken i Tyresö 414 kr per invånare. Endast sju kommuner i landet har lägre kostnader. Den låga kostnaden kan bland annat förklaras av att Tyresö i jämförelse med många andra kommuner har färre förtroendevalda och färre nämnder.

Mål att uppnå 2015

Alla offentliga sammanträdeshandlingar till kommunfullmäktige, samtliga nämnder och dess utskott och beredningar distribueras digitalt senast vid utgången av år 2015, och ersätter därmed samtliga pappersutskick av offentliga sammanträdeshandlingar.

Driftbudget (i tusental kronor)

	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Kostnader	15 321	15 628	15 940
Intäkter	0	0	0
Netto	15 321	15 628	15 940

Kommunens bolag

Verksamhet och syfte

Kommunen äger två bolag; Tyresö Bostäder AB och Tyresö Näringslivs AB. Tyresö Näringslivs AB äger i sin tur Maria Sofia Fastighets AB.

Tyresö bostäder ska på affärsmässiga grunder förvalta attraktiva bostäder och områden inom kommunen. Vidare ska bolaget verka för att skapa social gemenskap, god service och trygghet inom områdena.

Bolaget ska i sin planering verka för ungdomar som söker sitt första boende samt äldre som efterfrågar anpassade boenden. Samarbete med socialförvaltningen angående förturer ska också förekomma.

Verksamheten omfattar 3282 lägenheter och 175 lokaler. Tillsammans blir förvaltningsytan 251 649 kvm. För närvarande har bolaget ca 17 000 personer som är anmälda till intressekön för att få hyra en lägenhet. Omflyttningen ligger på ca 9 % vilket motsvarar knappt 300 lägenheter.

Under året färdigställs 74 lägenheter till de som fyllt 70 år. Planering för ytterligare ca 200 lägenheter pågår och detaljplanen beräknas vara klar för beslut i slutet av 2012.

Bolaget har upprättat en plan för nyproduktion som ska ligga till grund för beslut när det gäller nyproduktion. Planen omfattar ca 200 lägenheter inom tre till fem år samt ca 200 lägenheter till 2025.

Tyresö Näringslivs AB har enligt sin bolagsordning till ändamål att bl a köpa, förvalta och sälja mark samt lös egendom. Vidare ska bolaget främja företagsetablering och näringslivsutveckling och därmed sammanhängande verksamhet

Bolagets roll har under senare år blivit mer begränsad. Uppgiften att främja företagsetablering och näringslivsutveckling har övertagits av kommundirektörens stab. Bolagets kvarvarande verksamhet ligger i att dels förvalta ett antal avtal med Nordiska Muséet rörande verksamhet i den västra flygeln i Tyresö Slott och slottsområdet, dels via sitt dotterbolag Fastighetsbolag Maria Sofia AB förvalta ett antal fastigheter i det skräddarsydda området. De senare fastigheterna är för närvarande uthyrda till Tyresö kommun (för upplagsändamål) och till andra hyresgäster för näringsverksamhet och som bostäder.

Fastighetsbolag Maria Sofia AB är under fusionering med sitt moderbolag.

Överläggningar pågår som syftar till att få till stånd en ny restaurangverksamhet i slottsflygeln genom hyresavtal direkt med Nordiska Muséet.

Mål att uppnå 2015

Mål 1

Minst 150 nyproducerade lägenheter är klara för inflyttning.

Mål 2

Nöjd kundindex uppgår till minst 4,2, extern mätning av Progress. (Kundindex 2010 3,76).

Kapitel 6. Investeringsprogram och upplåning

För vissa exploateringsprojekt har de planerade utgifterna utökats eller tidplanen skjutits fram. Sammantaget har utgifterna ökats med 26,8 miljoner. I första hand är det utgifterna för Breviksvägen etapp V Ornäset som beräknas bli dyrare, 19,0 miljoner. Den slutliga nettoutgiften för exploateringsprojekten (efter att alla exploateringsintäkter dragits från) beräknas komma att uppgå till ca 188 miljoner kronor, varav 88 miljoner avser Östra Tyresö.

Fyra nya mindre projekt tillkommer under gatuområdet. Dessa uppgår till 1,8 miljoner. Det är investeringar vid kvarteret Porträttet, Siklöjevägen samt vid Alléplan.

Enligt socialnämndens beräkningar behöver ett nytt äldreboende stå klart 2014. Nämnden föreslår att behovet av nya platser ska tillgodoses genom en upphandling av det slag som skedde inför tillkomsten av omsorgsboendet Krusmyntan. Upphandlingsformen innebär i korthet att kommunen efter genomförd upphandling träffar ett långsiktigt avtal om omsorg och boende i en för ändamålet uppförd anläggning. Den som vinner upphandlingen svarar för att finansiera, bygga, äga och driva den anläggning som utnyttjas för att tillhandahålla platserna.

Till förutsättningarna hör också att kommunen, till den som vinner upphandlingen, säljer en för ändamålet avsatt tomt. I det aktuella fallet gäller det fastigheten Näsby 4:1469, som ligger i omedelbar anslutning till Krusmyntan och är detaljplanerad för ändamålet. Detaljplanen medger att en byggnad i tre plan uppförs. Det innebär att den beräknas kunna rymma 35-50 platser.

I det nya investeringsprogrammet ingår också investeringar för att skapa det nya centrumområdet. Dessa ska finansieras genom intäkter från exploateringsavtal m m. Tidplanen för genomförandet är något förändrad, dessutom är utgifterna högre då två parkeringsplatser ska byggas vid simhallen.

I investeringsprogrammet ingår också andra egenfinansierade projekt. De största är exploateringarna av UR-tomten, Tegvägen och Trädgårdsstaden.

I investeringsprogrammet har hittills många förhållandevis små investeringsutgifter redovisats som egna poster. För att skapa en större flexibilitet i genomförandeskedet och samtidigt bättre kunna kontrollera de samlade investeringsutgifterna föreslår kommunstyrelsen att rambelopp fortsättningsvis avsätts för mindre investeringar med likartat ändamål. Investeringsprojekt av det slaget som redan har tagits upp i programmet står kvar tills de är genomförda. Modellen med ramanslag införs fr o m 2013.

Ramanslag kommer då att tas upp för områdena

- fastighet, initierat av hyresgäster
- fastighet, initierat av ägaren
- väg och park,
- fritidsanläggningar
- klimatstrategi
- inventarier etc
- IT-investeringar

- markreserv
- vatten och avlopp
- renhållning

Investeringsprogrammet för de skattefinansierade verksamheterna uppgår till 311,9 miljoner för 2012, 117,7 miljoner för 2013, 55,5 miljoner för 2014 samt 68,8 miljoner för 2015.

För att finansiera pågående och planerade investeringar under 2012 och 2013 krävs betydligt mer medel än vad som genereras från avskrivningar och beräknade resultat under de båda åren. Resterande finansieringsbehov kommer att kräva en utökad upplåning. Det exakta lånebehovet fram till utgången av 2013 kan komma att påverkas av såväl tidsförskjutningar i investeringsprogrammet som eventuella försäljningsintäkter från exploateringsverksamhet och låter sig därför inte beräknas med exakthet. För att med en rimlig marginal kunna tillgodose behovet av ökad upplåning bör nuvarande låneram på 650 miljoner ökas till 750 miljoner kronor.

Kapitel 7. Uppföljning, utvärdering och kommunikation

De mål och kvalitetsgarantier som kommunplanen innehåller ska följas upp regelbundet. Det kommer att ske vid tre tillfällen årligen; efter första tertialet, efter andra tertialet och i samband med årsredovisningen.

Det innebär inte att det vid alla dessa tillfällen kommer att finnas tillgång till aktuella mätvärden eller andra uppgifter som visar statusen på varje enskilt mål eller kvalitetsgaranti. Det beror på vid vilka tillfällen det är möjligt att avläsa resultat (t ex vid terminsslut) eller vilka insatser som behövs för att beskriva utvecklingen (t ex brukarundersökning eller resultat från enkät eller uppföljningssystem för flera kommuner som görs i ett sammanhang). För de mål där inte ett mätresultat kan redovisas vid ett uppföljningstillfälle lämnas en kommentar eller redovisning i annan form av vilka insatser som bedrivs för att nå målet eller när och hur uppföljningsdata kommer att redovisas. Detta för att det kontinuerligt ska vara möjligt för såväl ansvariga nämnder som kommunstyrelse och kommunfullmäktige att följa hur arbetet med att uppnå fastställda mål bedrivs. För de mål och garantier som avser ett visst verksamhetsområde ankommer det på ansvarig förvaltning att inför varje uppföljningstillfälle ställa samman mätresultat och/eller kommentarer för att belysa måluppfyllelsen. När uppföljningen visar på en betydande avvikelse mellan uppnått, eller förväntat, resultat och mål ska en förklarande analys göras. Analysen syftar till att klargöra på vad sätt strategi eller insatser behöver förändras för att uppnå målet ifråga.

För de kommungemensamma målen och kvalitetsgarantierna redovisar på motsvarande vis kommundirektörens stab måluppfyllelse, kommentarer och analyser vid uppföljningstillfällena. Om väsentliga avvikelser mellan beslutade mål och uppnådda resultat konstateras kan kommundirektören lämna förslag till kompletterande åtgärder eller omfördelning av medel för att förbättra måluppfyllelsen.

Det är också viktigt att kommunplanens innehåll är väl känt av kommunens invånare, de förtroendevalda och kommunens medarbetare. Målen för kommande treårsperiod kommuniceras till personal vid arbetsplatsträffar och till medborgare via kommunbilagan i Mitt i Tyresö och via tyreso.se. För tertial 1 och 2 redovisas måluppfyllelse och kommentarer på intranätet och tyreso.se, och diskussioner ska ske med berörd personal. Vid årsbokslut redovisas måluppfyllelsen tydligt i årsredovisning och utvalda delar i kommunbilagan.

Kommundirektörens stab utarbetar en kommunikationsstrategi som beskriver de viktigaste budskapen och strategier för att nå ut med dessa. Varje verksamhet utarbetar på basis av nämndplanerna en kommunikationsplan som fastställer de viktigaste budskapen och innehåller kommunikationsinsatser kring det arbete som görs för att målen ska nås.

Kapitel 8. Styrprocessens årshjul

Kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges arbete med kommunplanen ska följa nedanstående tidsplan.

Januari/februari

- Årlig översyn av styrprocessen
- Arbete med årsbokslut
- Underlag omvärldsanalys (befolkningsutveckling, demografi, trender, lagstiftning och andra förändringar)
- Två dagars seminarium med kommunstyrelsen och nämndpresidierna
- Omvärldsanalys, preliminärt årsbokslut
- Visionsarbete

Mars/april

- Två dagars seminarium med kommunstyrelsen och presidierna
- Visionsarbete
- Treåriga mål och budget, samt treåriga investeringsramar
- Årsbokslut i kommunstyrelsen/kommunfullmäktige
- Förslag till kommunplan skrivs fram
- Remiss till nämnder och bolag

Maj

- Årsbokslut i kommunstyrelsen
- Remissvar från nämnder och bolag
- Ekonomisk rapport per den 30 april i kommunstyrelsen
- Kommunstyrelsen beslutar om förslag till kommunplan för de tre kommande åren

Juni

- Ekonomisk rapport per den 30 april i kommunfullmäktige
- Kommunfullmäktige beslutar om kommunplan för de tre kommande åren och skatt för ett år framåt
- Kommunplanen förankras

Augusti/september

- Nämnder/bolag arbetar med kommunplanen och bryter ned den till 1-åriga mål och budget
- Arbete med delårsbokslut per den 31 augusti
- Delårsbokslut per den 31 augusti i kommunstyrelsen

Oktober

- Delårsbokslut per den 31 augusti i kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen behandlar nämnd- och bolagsplaner (kommunstyrelsens uppsiktsansvar)

November/december

- Om nödvändigt ny behandling av vissa frågor i kommunfullmäktige
- Förvaltningarnas enheter tar fram enhetsplaner
- 1 januari träder planerna i kraft

Kapitel 9. Förteckning över kommungemensamma styrdokument

Nedan redovisas övergripande styrdokument i Tyresö kommun. De dokument som har reviderats eller tillkommit sedan kommunplan 2011 är markerade med fetstil.

9.1 Policy

Policy för upphandling (KF 2010)

Policy för fakturerings- och kravverksamhet (KS 2005)

Säkerhetspolicy (KS 2007)

Brandskyddspolicy (KS 2008)

Klotterpolicy (KS 2009)

Trafikpolicy

Informationssäkerhetspolicy (KS 2010)

Kommunikationspolicy (2011) (ersätter Informationspolicy KS 2004)

Personalpolicy (KS 2008)

Arbetsmiljöpolicy (KS 2007)

Policy ”Att vara chef i Tyresö kommun” (KS 2007)

Servicepolicy (oklar beslutsinstans)

9.2 Planer

Översiktsplan för Tyresö kommun (KF 2008)

Grönplan (KS 2009)

Energiplan (KF 2008)

Klimatstrategi (KF 2010)

Plan för hantering av extraordinära händelser (KF 2011)

Jämställdhetsplan (KS 2010)

Likabehandlingsplan (framtagen 2010, ej fastställd)

Tillgänglighetsplan (KS 2011, behandlas i KF i april)

Integrationsplan (KF 2007)

Alkohol- och drogpolicy (KF 2011) (Ersätter Alkoholpolitiskt program 1998)

Brottsförebyggande program (KS 2000)

Riskhanterings- och försäkringspolicy (KF 2011)

Dagvattenhanteringsplan (KF 2011)

9.3 Reglemente/Delegation

Gemensamt reglemente för samtliga nämnder (KF 2012)

Revisionsreglemente (KF 2006)

Reglemente för kommunstyrelsen (KF 2010)

Reglemente för barn- och utbildningsnämnden (KF 2012)

Reglemente för byggnadsnämnden (KF 2012)

Reglemente för gymnasie- och arbetsmarkandsnämnden (KF 2012)

Reglemente för krisledningsnämnden (KF 2012)

Reglemente för valnämnden (KF 2005)

Reglemente för socialnämnd (KF 2012)

Reglemente för Södertörns överförmyndarnämnd (KF 2010)

Attestreglemente (KF 2004)

Reglemente för penninghantering (KF 1995)

Arkivreglemente (Ersätter Arkivreglemente KF 2007)

Arbetsordning för kommunfullmäktige (KF 2010)

Arbetsordning för kommunala pensionärsrådet (KF 2010)

Arbetsordning för kommunala rådet för funktionshinder (KF 2010)

Bestämmelse om ersättning till förtroendevalda (KF 2011)

Delegationsordning inom kommunstyrelsens verksamhetsområde (KS 2011)

9.4 Riktlinje/föreskrift

Riktlinjer för internationellt samarbete (KS 2010)

Riktlinje för sponsring (KS 2011)

Riktlinjer för när förtroendevalda och anställda erbjuds förmåner av utomstående (KS 2011)

Riktlinje för upphandling i Tyresö kommun (KS 2010)

Riktlinje för representation, värdskap, resor m.m. (KS 2004)

Riktlinje för e-posthantering i Tyresö kommun (oklar beslutsinstans)

Lokal renhållningsordning (KF 2012) (Ersätter renhållningsordning 2008)

Allmänna ordningsföreskrifter för Tyresö kommun (KF 2011, kommer uppdateras 2012)

Lokala hälsoskyddsföreskrifter (KF 2011) (Ersätter föreskrifter 1986)

Redovisningsföreskrifter (KF 1998)

Regler för inventering och förteckning av inventarier (KS 1999)

Riktlinjer för användning av sociala medier (KD 2011), (ersätter KS 2010)

Rutin för klagomålshantering (KS 2001)

Ekonomiska regler för resultatenheter (KF 2008)

Riktlinjer för kommunens borgensåtaganden (KF 2003)

Riktlinjer i händelse av oljeutsläpp till havs (KS 2011)

Riktlinje för hantering av extraordinär händelse i Tyresö (KD 2012)

Riktlinje för uppföljning och utvärdering av upphandlade avtal i Tyresö kommun 2012 (KS 2012)

9.5 Styrdokument som upphört sedan kommunplan 2011

Gallring av digitala handlingar (KS 2005) Har ersatts av arkivreglemente

Bilaga 1 Driftbudget 2013-2015 tkr

		2013	2014	2015
KOMMUNSTYRELSEN	Kostnader	692 122	710 843	732 623
	Intäkter	505 396	515 504	525 814
	Netto	186 725	195 339	206 809
GEMENSAM VERKSAMHET	Kostnader	441 205	450 029	459 030
	Intäkter	395 945	403 864	411 941
	Netto	45 260	46 166	47 089
KOMMUNALFÖRBUND mm	Kostnader	49 067	50 548	52 059
	Intäkter	0	0	0
	Netto	49 067	50 548	52 059
POLITISK VERKSAMHET	Kostnader	15 321	15 628	15 940
	Intäkter	0	0	0
	Netto	15 321	15 628	15 940
PLAN OCH EXPLOATERING	Kostnader	23 390	24 158	24 641
	Intäkter	5 492	5 602	5 714
	Netto	17 898	18 556	18 927
VÄGHÅLLNING OCH PARK	Kostnader	54 602	59 773	68 032
	Intäkter	104	106	108
	Netto	54 498	59 667	67 924
MILJÖ, TRAFIK OCH ÖVRIGT	Kostnader	18 968	19 348	19 735
	Intäkter	14 288	14 573	14 865
	Netto	4 681	4 774	4 870
VATTEN OCH AVLOPP	Kostnader	57 341	58 488	59 658
	Intäkter	57 341	58 488	59 658
	Netto	0	0	0
RENHÅLLNING	Kostnader	32 226	32 871	33 528
	Intäkter	32 226	32 871	33 528
	Netto	0	0	0
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	Kostnader	8 681	8 854	9 031
	Intäkter	4 343	4 430	4 518
	Netto	4 338	4 425	4 513
BYGGLOVSVERKSAMHET	Kostnader	8 681	8 854	9 031
	Intäkter	4 343	4 430	4 518
	Netto	4 338	4 425	4 513
GYMNASIE- OCH ARBETS- MARKNADSNÄMNDEN	Kostnader	281 306	275 946	279 907
	Intäkter	58 655	59 828	61 024
	Netto	222 651	216 118	218 882

Bilaga 1 Driftbudget 2013-2015 tkr

		2013	2014	2015
ARBETSCENTRUM	Kostnader	22 990	22 949	23 408
	Intäkter	12 700	12 954	13 214
	Netto	10 289	9 995	10 195
VUXENUTBILDNING	Kostnader	38 509	34 779	35 475
	Intäkter	10 311	10 518	10 728
	Netto	28 198	24 262	24 747
GYMNASIESKOLA	Kostnader	219 807	218 217	221 023
	Intäkter	35 643	36 356	37 083
	Netto	184 164	181 861	183 940
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	Kostnader	107 195	109 339	111 525
	Intäkter	6 970	7 109	7 251
	Netto	100 225	102 229	104 274
BIBLIOTEK, KULTUR OCH FRITID	Kostnader	107 195	109 339	111 525
	Intäkter	6 970	7 109	7 251
	Netto	100 225	102 229	104 274
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	Kostnader	946 574	972 557	996 951
	Intäkter	86 964	88 353	90 120
	Netto	859 610	884 204	906 831
FÖRSKOLA	Kostnader	289 603	293 460	297 974
	Intäkter	35 533	35 894	36 612
	Netto	254 070	257 566	261 363
GRUNDSKOLA	Kostnader	644 518	666 395	686 021
	Intäkter	48 294	49 259	50 245
	Netto	596 224	617 136	635 776
FRITIDSGÅRDAR	Kostnader	12 453	12 702	12 956
	Intäkter	3 137	3 200	3 264
	Netto	9 316	9 502	9 692
SOCIALNÄMNDEN	Kostnader	734 515	768 307	801 991
	Intäkter	144 901	147 799	150 755
	Netto	589 614	620 508	651 235
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG	Kostnader	171 308	174 734	178 229
	Intäkter	31 632	32 265	32 910
	Netto	139 676	142 469	145 319
ÄLDREOMSORG	Kostnader	294 760	314 157	333 157
	Intäkter	41 106	41 928	42 767
	Netto	253 654	272 229	290 391
OMSORG OM PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Kostnader	268 447	279 416	290 604
	Intäkter	72 163	73 606	75 079
	Netto	196 284	205 810	215 526

Bilaga 1 Driftbudget 2013-2015 tkr

	2013	2014	2015
SAMMANLAGT			
Kostnader	2 770 392	2 845 846	2 932 028
Intäkter	807 229	823 023	839 484
Netto	1 963 163	2 022 823	2 092 545

Bilaga 2 Finansförvaltning 2013-2015 tkr

		2013	2014	2015
TOTALT	Kostnader	109 200	113 000	130 500
	Intäkter	181 600	184 000	186 500
	Netto	-72 400	-71 000	-56 000
PENSIONSUTBETALNINGAR	Kostnader	45 500	47 500	49 500
	Intäkter	0	0	0
	Netto	45 500	47 500	49 500
SEMESTER- OCH ÖVERTIDS- SKULDÖKNING	Kostnader	1 000	1 000	1 000
	Intäkter	0	0	0
	Netto	1 000	1 000	1 000
STATSBIDRAG MAXTAXA	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	20 000	20 000	20 000
	Netto	-20 000	-20 000	-20 000
INTJÄNADE PENSIONER	Kostnader	59 000	61 000	63 000
	Intäkter	56 000	57 000	58 000
	Netto	3 000	4 000	5 000
INTÄKT KAPITALTJÄNST	Kostnader	0	0	0
	Intäkter	105 600	107 000	108 500
	Netto	-105 600	-107 000	-108 500
MEDELSRESERV ALTERNATIVT PRIORITERINGSUTRYMME	Kostnader	700	3 500	17 000
	Intäkter	0	0	0
	Netto	700	3 500	17 000
ÖVRIGT	Kostnader	3 000	0	0
	Intäkter	0	0	0
	Netto	3 000	0	0

Bilaga 3 Resultaträkning 2013-2015 tkr

		2013	2014	2015
NÄMNDERNAS VERKSAMHET	Kostnader	2 770 392	2 845 846	2 932 028
	Intäkter	807 229	823 023	839 484
	Netto	1 963 163	2 022 823	2 092 545
FINANSFÖRVALTNING	Kostnader	109 200	113 000	130 500
	Intäkter	181 600	184 000	186 500
	Netto	-72 400	-71 000	-56 000
INTERNA POSTER	Kostnader	-490 000	-502 000	-513 000
	Intäkter	-490 000	-502 000	-513 000
	Netto	0	0	0
Verksamhetens intäkter		498 829	505 023	512 984
Verksamhetens kostnader		-2 389 592	-2 456 846	-2 549 528
Avskrivningar		-70 000	-71 000	-72 000
Verksamhetens nettokostnader		-1 960 763	-2 022 823	-2 108 545
Skatteintäkter		1 861 000	1 930 000	2 013 000
Fastighetsavgift		67 000	68 000	69 000
Statsbidrag och utjämningsystem		102 000	96 000	98 000
Finansiella intäkter		5 000	5 000	5 000
Finansiella kostnader		-28 000	-30 000	-32 000
Resultat		46 237	46 177	44 455

Statsbidrag och utjämningsystem

Inkomstutjämnning	21 000	25 000	41 000
Kostnadsutjämnning	88 000	89 000	90 000
Regleringsbidrag	10 000	0	-14 000
LSS-utjämnning	-17 000	-18 000	-19 000
Sammanlagt	102 000	96 000	98 000

Bilaga 4

<u>Balansräkning tkr</u>	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar	1 921 744	1 973 134	2 023 634
Omsättningstillgångar	265 695	265 695	265 695
Skattefordran på staten	20 829	0	0
Summa	2 208 268	2 238 829	2 289 329
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	869 960	916 137	960 592
Avsättning för pensioner samt semester- och övertidsskuld	225 298	240 700	255 617
Långfristiga externa lån	677 910	641 892	633 020
Övriga långfristiga skulder	73 200	73 200	73 200
Kortfristiga skulder	247 800	247 800	247 800
Exploateringsintäkter	114 100	119 100	119 100
Skatteskuld till staten	0	0	0
Summa	2 208 268	2 238 829	2 289 329
<u>Finansieringsanalys tkr</u>			
<u>TILLFÖRDA MEDEL</u>	Budget 2013	Budget 2014	Budget 2015
Årets resultat	46 237	46 177	44 455
Ökning av långfristiga skulder	0	0	0
Avskrivningar	70 000	71 000	72 000
Ökning pensionsskuld	61 000	63 000	65 000
Ökning semester- och övertidsskuld	1 000	1 000	1 000
Exploateringsintäkter	35 100	5 000	0
Ökning skatteskuld till staten	0	0	0
Minskning skattefordran på staten	35 850	20 829	0
Summa	249 187	207 006	182 455
<u>ANVÄNDA MEDEL</u>			
Investeringar	195 944	122 390	122 500
Utbetalning av pensionspremie	37 500	39 500	41 500
Utbetalning av löneskatt för pensionspremie	8 669	9 098	9 583
Minskning av långfristiga skulder	7 074	36 018	8 872
Ökning skattefordran på staten	0	0	0
Minskning skatteskuld till staten	0	0	0
Summa	249 187	207 006	182 455

<u>Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)</u>	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	TOT
<u>Exploatering Östra Tyresö gata (70% av expl)</u>								
Netto gata	29 259	23 251	23 100	-9 450	4 200	-8 750	0	61 610
<u>Exploatering övriga Tyresö gata (70% av expl)</u>								
Netto gata	5 632	36 384	31 426	5 733	19 600	-28 481	0	70 293
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av hyresgäster</u>	12 845	14 700	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	102 545
<u>Investering i egna fastigheter, initierat av ägaren</u>	24 654	24 807	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	99 461
<u>Gata och park</u>	10 197	18 881	6 950	9 000	9 000	9 000	9 000	72 028
<u>Fritidsanläggningar</u>	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	5 000
<u>Miljö- och klimat investeringar</u>	212	2 788	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
<u>Inventarier etc</u>	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	12 000
<u>IT-investeringar</u>	2 000	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	19 000
<u>Övrigt</u>	6 264	8 236	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	39 500
<u>Särskilda större poster</u>	264 788	173 804	20 200	14 200	0	0	0	472 992
Investeringsnetto		311 850	117 676	55 483	68 800	7 769	45 000	606 578

<u>Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)</u>	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	TOT
<u>Ombyggnad centrum till den nya visionen</u>								
Utgifter	26 680	20 500	37 000	45 000	24 000	47 000	0	200 180
Exploateringsintäkter	9 000	79 000	30 000			156 000		274 000
Netto	17 680	-58 500	7 000	45 000	24 000	-109 000	0	-73 820
<u>Egenfinansierade projekt</u>								
Utgifter	-39 500	10 800	7 400	13 500	9 500	14 000	45 000	60 700
Exploateringsintäkter			5 100	5 000			100 000	110 100
Netto	-39 500	10 800	2 300	8 500	9 500	14 000	-55 000	-49 400
<u>Exploatering Östra Tyresö VA (30% av expl)</u>								
Netto VA	12 540	9 965	9 900	-4 050	1 800	-3 750	0	26 404
<u>Exploatering övriga Tyresö VA (30% av expl)</u>								
Netto VA	2 414	15 593	13 468	2 457	8 400	-12 206	0	30 126
<u>Vatten och avlopp</u>	1 140	10 860	7 500	7 000	7 000	7 000	7 000	47 500
<u>Renhållning</u>	461	8 839	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	24 300
SAMMANLAGT NETTO (inkl exploateringsintäkter)		388 407	195 944	122 390	122 500	62 813	100 000	992 054

Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)

2012-05-21

	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	Totalt
<u>Ombyggnad centrum till den nya visionen</u>								
Ny infart och förlängning av Dalgränd								
Cirkulationsplats Bollmorav-Tyresöv								
Ombyggnad motorväg Bollmora allé till Bollmoravägen								
Vägnätet Tyresö centrum,Bollmorav Hasselbacken								
Lekplats Bollmoradalen								
Stadspark Bollmoradalen, justering busstorg								
Damm, gångvägar vid Stadsparken								
Ombyggnad stråket Bollmorav, P-huset, Dalgränds förlängning etc								
Rondell, infart, VA, lokalväg kvarteret Järnet								
Ombyggnad Tyresöv från Bollmorav till Bäverbäcken								
Liten parkeringsplats vid ny simhall								
Stor parkeringsplats vid ny simhall								
	26 680	20 500	37 000	45 000	24 000	47 000	0	200 180
<u>Egenfinansierade projekt</u>								
Exploatering av Strandängarna enligt KS 2011-10-25								
Exploatering Tegvägen								
Exploateringsbidrag Tegvägen								
Exploatering UR-tomten								
Exploateringsbidrag UR-tomten								
Bostäder vid Södergården								
Bostäder bollplanen Njupkärrsvägen								
Trädgårdsstaden								
Njupkärrsvägen dagligvaruhandel								
	-39 500	10 800	7 400	13 500	9 500	14 000	45 000	60 700

Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)

2012-05-21

	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	Totalt
<u>Exploatering Östra Tyresö</u>								
Breviksvägen etapp V Orrnäset, utgifter								
Breviksvägen etapp V Orrnäset, inkomster								
Måsvägen, utgifter								
Måsvägen, inkomster								
Etapp 9 Brevik, Ugglevägen, utgifter								
Etapp 9 Brevik, Ugglevägen, inkomster								
Brevik etapp 10 Brobänken, utgifter								
Brevik etapp 10 Brobänken, inkomster								
	41 799	33 215	33 000	-13 500	6 000	-12 500	0	88 014
<u>Exploatering övriga Tyresö</u>								
Nyfors, utgifter								
Nyfors, inkomster								
Sjöbacken/Strandvägen, utgifter								
Sjöbacken/Strandvägen, inkomster								
Solberga etapp 7, utgifter								
Solberga etapp 7, inkomster								
Maria Sofias väg (Brädgårdsområdet), utgifter								
Maria Sofias väg (Brädgårdsområdet), inkomster								
Slånbacken, utgifter								
Slånbacken, inkomster								
Raksta etapp 8, utgifter								
Raksta etapp 8, inkomster								
	8 045	51 977	44 894	8 190	28 000	-40 687	0	100 419

Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)

2012-05-21

	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	Totalt
<u>Gata och park</u>								
Upprustn belysn i Trollbäcken/Bollmora								
Tyresöv tre körfält, projektering								
Busstorg alléplan								
Breviksv,Nytorpsv,Tegelbr								
Åtgärder på Tyresövägen								
Enkelt avhjälppta hinder, funktionshindre								
Trafiksäkerhetsåtgärder								
Gångtunnel vid siklöjerondellen, projektering								
Park och naturvård								
Upprustning av lekredskap enligt EU-norm								
Fordon/maskiner								
Cykelstråk Tyresö C-Alby								
Stigförbättringsåtgärder Prästängen								
Exploatering vid kvarteret Porträttet								
Dagvattenledning Siklöjevägen								
Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser, utgifter								
Tillgänglighetsanpassningar av busshållplatser, inkomster								
Busshållplatser Nyboda skola, utgifter								
Busshållplatser Nyboda skola, inkomster								
Fyra cykelparkeringar, utgifter								
Fyra cykelparkeringar, inkomster								
Gång- och cykelbana Myggdalsv etapp 1 o3, utgifter								
Gång- och cykelbana Myggdalsv etapp 1 o3, inkomster								
Gångbana Skälsätrav, utgifter								
Gångbana Skälsätrav, inkomster								
Samlingsanslag för gata och park								
	10 197	18 881	6 950	9 000	9 000	9 000	9 000	72 028

Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)

2012-05-21

	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	Totalt
<u>Fritidsanläggningar</u>								
Samlingsanslag för fritidsanläggningar	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	5 000
<u>Miljö- och klimat investeringar</u>								
Åtgärder klimatstrategi	212	2 788	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	8 000
<u>Inventarier etc</u>								
Inventarier och småinvesteringar	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	12 000
<u>IT-investeringar</u>								
IT-investeringar								
Ny IT-plattform	2 000	7 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	19 000
<u>Övrigt</u>								
Elektroniskt ritnings- o driftskötselarkov								
Nytt kartsystem								
Markreserv								
Samordning ärendehanteringssystem	6 264	8 236	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	39 500

Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)

2012-05-21

	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	Totalt
<u>Särskilda större poster</u>								
Ombyggnad Nyboda skola, utemiljö								
Ombyggnad Nyboda skola, inventarier								
Ombyggnad Nyboda skola, skolbyggnad								
Idrottshall Nyboda inklusive publikläktare								
Tillagningskök								
Utbyggnad Breviks skola								
Förtätning av Strandskolan								
Omsorgsboende Gränsvägen								
LSS-boende Strand (ersättning Villa Linde)								
Nytt gruppboende Lindetomten (alternativt Krusmyntamodellen)								
Inventarier nytt gruppboende Lindetomten								
Nytt gruppboende 6 platser (Tärningen)								
Inventarier nytt gruppboende								
Nytt LSS-boende Sågen								
Inventarier Sågen								
Dalhallen inkl parkering								
	264 788	173 804	20 200	14 200	0	0	0	472 992
<u>Vatten och avlopp</u>								
Pumpstation Raksta								
Fårdala vattentorn, reservoaråtgärder samt övervakningsutrustning								
Fördröjningsmagasin, Södra Lindalen								
Dagvattenhanteringsplan								
Curves (dagvattenhantering), utgifter								
Curves (dagvattenhantering), inkomster								
Samlingsanslag för VA								
	1 140	10 860	7 500	7 000	7 000	7 000	7 000	47 500

Bilaga 5 Investeringar 2012-2017 (tkr)

2012-05-21

	<2012	2012	2013	2014	2015	2016	>2016	Totalt
<u>Renhållning</u>								
Masshanteringsplats Mediavägen								
Trädgårdsavfallskompostering								
Samlingsanslag för renhållning	461	8 839	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	24 300
SAMMANLAGT 2012-		388 407	195 944	122 390	122 500	62 813	100 000	992 054